

รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง
ประเภทกาพย์ยานี ๑๑กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โดย

นางกาญจนา ไพราม

โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว
จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ลงด้วยดี ด้วยความกรุณาของบุคคลหลายฝ่าย มีดังนี้ นายสิทธิพร บำเพ็ญเพียร ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการที่ได้ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการจัดทำเอกสาร ช่วยตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้งานมีความสมบูรณ์ถูกต้องทุกขั้นตอนขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วยนายชัยรัตน์ ปิ่นสุวรรณ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย)โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ นางวิลาสณี ปิ่นสุวรรณ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย) โรงเรียน หนองบัวระเหววิทยาการ นางรำพึง ธรรมมา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย) โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการนางศิริวัลย์ ศรีสะเกษ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย) โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการนางสาวประสพ หาญรบ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คณิตศาสตร์) โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบ แก้ไขพิจารณาเครื่องมือต่าง ๆ จนเกิดประสิทธิภาพตามกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน

ขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ ทุกคน ทุกรุ่น ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ด้วยดีมาโดยตลอด ซึ่งส่งผลให้ผู้สอนได้พัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ มาโดยลำดับ

ที่สำคัญยิ่งขอขอบพระคุณ คุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนบุคคลในครอบครัวที่รักยิ่งของข้าพเจ้า ดร.กัมปนาท ไพราม นางสาวณัฐนิชา ไพราม และ นางสาวสุธิมา ไพราม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำงาน เป็นกำลังสำคัญในการทำงานให้สำเร็จในครั้งนี้จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

กาญจนา ไพราม

ชื่อเรื่อง รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้รายงาน นาง กาญจนา ไพราม

ตำแหน่ง ครู ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐

บทคัดย่อ

การพัฒนาทักษะในการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้แบบฝึกทักษะมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑)เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐ ๒)เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๓)เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๔)เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ภาคเรียนที่ ๑ จำนวน ๓๖ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จำนวน ๗ ชุด แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือกจำนวน ๕ ชุด ชุดละ ๑๐ ข้อ ชนิดเลือกข้อถูก ผิด จำนวน ๑ ชุด ๑๐ ข้อ และแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ จำนวน ๑๖ ข้อ ผลการวิจัยพบว่า

๑ .ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในการทดสอบภาคสนามโดยเฉลี่ยมีค่า E_1 / E_2 เท่ากับ ๘๒.๑๙ / ๘๓.๗๗ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒.ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะทั้ง ๖ ชุดฝึก

๓ .เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะทั้ง ๖ ชุดฝึกทักษะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
กรอบแนวคิดการวิจัย	๓
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
สมมติฐานการวิจัย	๔
ขอบเขตการศึกษา	๔
ตัวแปรที่ศึกษา	๔
ระยะเวลาในการศึกษา	๔
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	๔
ข้อจำกัดการวิจัย	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ	๑๐
๒ หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑๒
ความสำคัญ	๑๒
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	๑๓
วิสัยทัศน์	๑๓
หลักการ	๑๓
จุดหมาย	๑๔
สมรรถนะของผู้เรียน	๑๔
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๒๐
คุณภาพของผู้เรียน	๒๐
๓.เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะ	๒๑
ความหมายของแบบฝึก	๒๑
หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก	๒๑
หลักการและขั้นตอนการสร้างแบบฝึก	๒๓
ลักษณะแบบฝึกที่ดี	๒๔

บทที่	สารบัญ	หน้า
๒	เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะ ประโยชน์ของแบบฝึก การนำแบบฝึกไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน การหาประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการเรียนรู้ ความหมาย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ แผนการจัดการเรียนรู้ ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ลักษณะแผนจัดการเรียนรู้ที่ดี ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดกาพย์ยานี 11 ทฤษฎีปัญหา งานวิจัยในประเทศ	๒๖ ๒๗ ๒๗ ๒๗ ๒๘ ๒๘ ๒๘ ๒๙ ๒๙ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๑ ๓๒ ๓๒ ๓๖ ๓๗ ๓๘
๓	วิธีดำเนินการวิจัย ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๔๐ ๔๐ ๔๐ ๔๑ ๔๔ ๔๖ ๔๗ ๔๗
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ ๑ วิเคราะห์การหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ข้อมูล ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรองก่อน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ	๕๐ ๕๐ ๕๐ ๕๑ ๕๒

สารบัญ

บทที่		หน้า
๔	ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๑ -๖	๕๔
	ตอนที่ ๔ วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่ต่อการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง	๕๗
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๕๙
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๕๙
	สมมติฐานการวิจัย	๕๙
	ขอบเขตของการศึกษา	๖๐
	วิธีการดำเนินการศึกษา	๖๐
	สรุปผลการวิจัย	๖๑
	อภิปรายผล	๖๒
	ข้อเสนอแนะ	๖๕
	บรรณานุกรม	๖๖
	ภาคผนวก ก แบบประเมินความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะ	๖๙
	ภาคผนวก ข ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๗๓
	ภาคผนวก ค วิเคราะห์ความยากง่าย และค่าอำนาจการจำแนก	๗๗
	ภาคผนวก ง คะแนนทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ	๘๑
	ภาคผนวก จ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึก	๘๓
	ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	๘๖
	ประวัติผู้วิจัย	๘๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
๑	เปรียบเทียบประเด็นการจัดการเรียนรู้	๓๔
๒	แสดงประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะ	๕๑
๓	คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ	๕๒
๔	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑	๕๔
๕	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์แบบฝึกทักษะชุดที่ ๒	๕๔
๖	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์แบบฝึกทักษะชุดที่ ๓	๕๕
๗	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์แบบฝึกทักษะชุดที่ ๔	๕๕
๘	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์แบบฝึกทักษะชุดที่ ๕	๕๕
๙	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์แบบฝึกทักษะชุดที่ ๖	๕๖
๑๐	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ	๕๗
๑๑	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องแบบฝึกชุดที่ ๑	๗๐
๑๒	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องแบบฝึกชุดที่ ๒	๗๐
๑๓	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องแบบฝึกชุดที่ ๓	๗๑
๑๔	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องแบบฝึกชุดที่ ๔	๗๑
๑๕	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องแบบฝึกชุดที่ ๕	๗๒
๑๖	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องแบบฝึกชุดที่ ๖	๗๒
๑๗	ประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดที่ ๑	๗๔
๑๘	ประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดที่ ๒	๗๔
๑๙	ประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดที่ ๓	๗๕
๒๐	ประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดที่ ๔	๗๕
๒๑	ประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดที่ ๕	๗๖
๒๒	ประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดที่ ๖	๗๖
๒๓	วิเคราะห์ความยากง่ายของแบบทดสอบแบบฝึกทักษะชุดที่ ๑	๗๘
๒๔	วิเคราะห์ความยากง่ายของแบบทดสอบแบบฝึกทักษะชุดที่ ๒	๗๘
๒๕	วิเคราะห์ความยากง่ายของแบบทดสอบแบบฝึกทักษะชุดที่ ๓	๗๙
๒๖	วิเคราะห์ความยากง่ายของแบบทดสอบแบบฝึกทักษะชุดที่ ๔	๗๙
๒๗	วิเคราะห์ความยากง่ายของแบบทดสอบแบบฝึกทักษะชุดที่ ๕	๘๐
๒๘	วิเคราะห์ความยากง่ายของแบบทดสอบแบบฝึกทักษะชุดที่ ๖	๘๐
๒๙	แสดงคะแนนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ	๘๒

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ หน้า

แผนภูมิที่ ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย ๗

แผนภูมิที่ ๒ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก ๒๒

แผนภูมิที่ ๓ แผนผังกาพย์ยานี 11 ๓๖

แผนภูมิที่ ๔ แสดงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ๔๔

แผนภูมิที่ ๕ คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะ ๕๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคน การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาตัวเองได้ตลอดชีวิตทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เน้นความสำคัญของการให้การศึกษากับประชาชนให้เรียนรู้มีความคิดริเริ่ม คิดวิเคราะห์ได้ มีเหตุผล รู้จักการค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและทางด้านสังคมให้ทัดเทียมกับนานาประเทศได้ กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย สามารถนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทยไปใช้ติดต่อสื่อสาร และเป็นเครื่องมือศึกษาหาความรู้ตลอดชีวิต ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจเพื่อความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบอาชีพ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขใช้สำหรับการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ การวิจารณ์ การสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้เจริญก้าวหน้า นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อแสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้ดำรงอยู่คู่ชาติไทยของเราตลอดไป

กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลางและเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับและเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมีความชัดเจนต่อ

การนำไปปฏิบัติ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักการพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้โดยแบ่งเป็น ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ดังนี้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ ๘) ภาษาต่างประเทศ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไรเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ,กรมวิชาการ ๒๕๕๒:๔) ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ ที่กรมวิชาการได้ระบุถึงความสำคัญของภาษาไทยว่า ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทยคนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจ ศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา ฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจเพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ภาษาไทยยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ต่างๆในโลกแห่งข้อมูลข่าวสาร (Information age) ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาจะรู้จักวิเคราะห์ภาษาและแนวคิด ทำให้เกิดการเรียนรู้และนำไปสู่ความสำเร็จในการแก้ปัญหา รวมทั้งการแสวงหาความรู้ ความบันเทิงในสังคมที่เจริญด้วยเทคโนโลยีตลอดจนเป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ในขั้นสูงต่อไป กรมวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ,กรมวิชาการ ๒๕๕๔ :๒) กล่าวถึงวิสัยทัศน์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ ว่าภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย จึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพวิเคราะห์สามารถเลือกใช้คำเพื่อการเรียบเรียง ความคิด ความรู้และการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามเกณฑ์ได้ตรงตามความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้อง สอนให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ในบรรดาทักษะทั้งสี่ทักษะ คือทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ทักษะการเขียนถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุดทักษะหนึ่ง เพราะการเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น ทัศนคติ อารมณ์ จินตนาการ และสิ่งที่ต้องการสื่อสารอื่นๆของตนเอง ผ่านงานเขียนโดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลางของการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ทักษะการเขียนนับเป็นทักษะที่เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์กล่าวคือ การ

เขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อสารได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิดจึงต้องใช้ศิลปะในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศาสตร์เพราะว่าการเขียนทุกชนิดประกอบไปด้วยความรู้ หลักการและวิธีการทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการ ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีทักษะการเขียนเป็นหนึ่งในจำนวน ๕ สาระได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม สำหรับสาระการเขียนได้กำหนดมาตรฐานการเขียนว่า ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๐ กำหนดปรัชญาของโรงเรียนไว้ว่า บริสุทธิคุณ ปัญญาธิคุณ กรุณาธิคุณ แปลว่า ประพฤติดีมีความรอบรู้ปรารถนาดีต่อผู้อื่น มีวิสัยทัศน์ คือ คุณธรรมนำปัญญา สามัคคี มีวินัย วัตถุประสงค์ของสถานศึกษากำหนดไว้คือ ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อัตลักษณ์ของโรงเรียนคือ ศูนย์เรียนรู้หลากหลาย พัฒนาผู้เรียนเป็นคนดี มีจิตอาสา และเอกลักษณ์ของโรงเรียนคือ ความรู้คู่วิชาชีพ สรุปลงจากการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐ ให้คะแนน ๔ .๖๓ คะแนน นำมาคิดถ่วงน้ำหนักด้านปริมาณได้ ๔ .๓๒ คะแนน ด้านพัฒนาการได้ ๒.๕๐ คะแนน รวมคะแนนทั้งสองด้านได้ ๔ .๘๒ มีคุณภาพในระดับที่ดีมาก ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ ควรพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับดี ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและบันทึกหลังสอนให้ชัดเจน ผลการดำเนินงานสืบเนื่องจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ข้อเสนอแนะของ สมศ รอบสองได้แนะนำให้พัฒนาผู้เรียนมีการกำหนดหัวข้อวิจัยและแนวคิดในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ชัดเจน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและนำผลไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน ต่อเนื่องและครอบคลุมทั้งด้านการบริหาร ด้านครูและผู้เรียนได้จัดโครงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น โครงการความเป็นเลิศทางด้านกีฬา โครงการพัฒนาศักยภาพวงโยธวาทิต โครงการพัฒนาศักยภาพดนตรีไทย โครงการพัฒนาศักยภาพดนตรีสากล โครงการพัฒนาการเรียนการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี โครงการนิเทศภายใน โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โครงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยโครงงาน โครงการรักการอ่าน โครงการปรับปรุงพัฒนาห้องปฏิบัติการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โครงการสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร โครงการวิจัยในชั้นเรียน โครงการประกันคุณภาพภายใน เป็นต้น สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชน ได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และพันธกิจเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดเน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีการพัฒนาทุกด้าน ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาให้

คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ครูควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน เน้นการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การวัดประเมินผลตามสภาพจริง นำผลมาปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนอยู่เสมอ ในส่วนของการพัฒนาครู ได้สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองเข้ารับการอบรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เทคนิควิธีการสอน การประเมินผล ครูทุกคนมีผลงานทางวิชาการ ได้เลื่อนวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการและชำนาญการพิเศษทุกคน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษา และผู้นำชุมชนร่วมติดตาม ประเมินผล และนำผลประเมินมาเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นระบบครบวงจร (PDCA) และต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ถึงปัจจุบัน ส่งผลให้สถานศึกษา มีพัฒนาการที่ดีขึ้นทุกด้าน สมศ วิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน (SWOT) ปัจจัยภายในสถานศึกษาจุดควรพัฒนา (W) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน นอกจากนี้ สมศ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ๒๕๕๓ ด้านผลการจัดการจัดการศึกษา ข้อแรกผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษาควรวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ อยู่ในเกณฑ์ที่น้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาตรฐานที่ สมศ กำหนด นำมาวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งระยะสั้น และระยะยาวอย่างเร่งด่วน อีกทั้งวิเคราะห์ข้อทดสอบและผู้เรียนเป็นรายกรณี เพื่อหาทางแก้ไขควบคู่ไปด้วย ข้อสองผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้คิดวางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมโครงงานวิจัย การค้นคว้า การลงมือทดลองลงมือปฏิบัติจริงอย่างสม่ำเสมอตามความถนัด สำหรับผู้ที่มีปัญหาทางการเรียน เช่น เรียนรู้ได้ช้า มีความบกพร่องทางการเรียน และผู้ที่มีความสามารถที่โดดเด่นควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ อีกทั้งควรได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมชมรม ชุมนุมที่มีอยู่ตามความถนัดและตามความสนใจ ได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมและแสดงออกทางความสามารถควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ คุณธรรม และจริยธรรม ในด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สมศ ได้ให้คำแนะนำไว้ว่า ข้อแรกครูควรนำผลงานการวิจัย ศึกษา ค้นคว้ามาวางแผนพัฒนาผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเอื้อต่อผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ มอบหมายให้ครูฝ่ายวิชาการ ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูแนะแนวทางวางแผนร่วมกัน จัดให้มีกิจกรรมเสริม พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง อิงพัฒนาการและความแตกต่างของผู้เรียน อีกทั้งจัดให้มีการส่งต่อข้อมูลในระดับชั้น ตรวจสอบข้อมูลอย่างต่อเนื่องโดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ข้อสองครูควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนคิดวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมโครงงานวิจัย การลงมือทดลองและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอตามความถนัดของผู้เรียน สำหรับผู้ที่มีปัญหาทางการเรียน เรียนรู้ได้ช้า มีความบกพร่องทางการเรียน และผู้ที่มีความสามารถโดดเด่นควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ (O-NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปี ๒๕๕๔ ได้คะแนนเฉลี่ย ๔๖.๓๘ คะแนน ลำดับที่ ๑๑ ของ สพม ๓๐ ปี ๒๕๕๕

ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๓.๔๔ คะแนน สูงขึ้น ๗.๐๖ คะแนน และได้ลำดับที่ ๗ ของ สพม ๓๐ จากจำนวน โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด ๓๗ โรงเรียน ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สูงกว่าทุกกลุ่มสาระในโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ

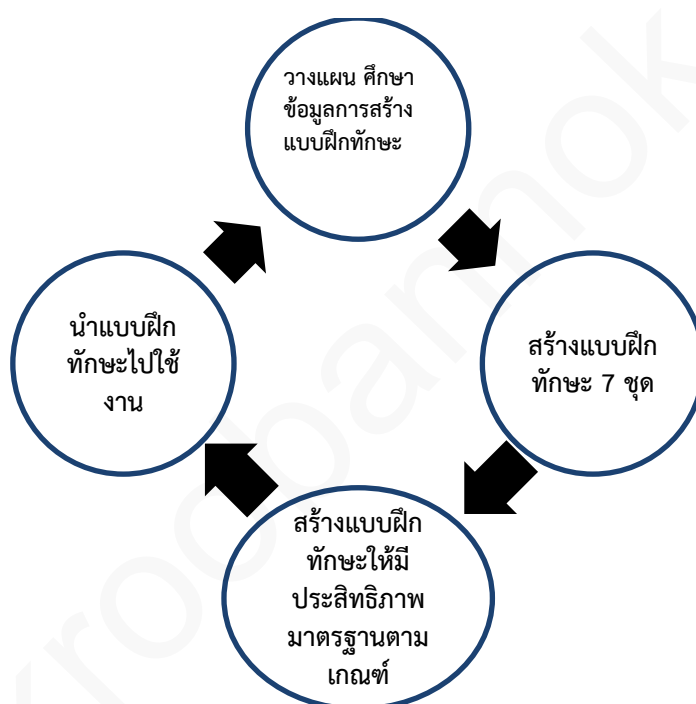
สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์การประกวดการแข่งขัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ ๖๓ /๒๕๕๖ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ กิจกรรมการแข่งขันการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ (๘ บท)

จากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยที่สูงขึ้น คำแนะนำของ สมศ. หลักจากการประเมินโรงเรียน สิ่งที่ต้องดำเนินการเร่งด่วนคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือสิ่งที่ต้องบริหารจัดการเร่งด่วน (W) ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้คิดวางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมโครงงานวิจัย การค้นคว้า การลงมือทดลองลงมือปฏิบัติจริงอย่างสม่ำเสมอ ตามความถนัด สำหรับผู้ที่มีปัญหาทางการเรียน เรียนรู้ได้ช้า มีความบกพร่องทางการเรียน และผู้ที่มีความสามารถที่โดดเด่นควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ อีกทั้งควรได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมชมรม ชุมนุมที่มีอยู่ตามความถนัดและตามความสนใจ ได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมและแสดงออกทางความสามารถควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ คุณธรรม และจริยธรรม ในด้านการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย และทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน ทักษะเพื่อการแข่งขันทางวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑- ๓ มีการแข่งขันแต่งบทร้อยกรอง กาพย์ยานี ๑๑ จำนวน ๘ บท และผู้วิจัยได้ฝึกเด็กเพื่อเข้าแข่งขันทักษะภาษาไทย การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค เหตุนี้ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะยกระดับทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี ๑๑ของ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ของโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ ที่ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบสอนเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งชั้นเรียนจำนวน ๓ ห้องเรียน เหตุผลประการที่สองผู้วิจัยต้องการค้นหาเด็กที่มีทักษะด้านการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อพัฒนาทักษะเพิ่มเติม และนำเด็กเข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการ และประการสุดท้ายแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นมานำไปใช้แก้ไขเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนที่เรียนรู้ได้ช้า ให้เด็กได้เรียนตามศักยภาพของตนเองโดยใช้แบบฝึกทักษะ สอดคล้องกับแนวคิดในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาที่ สมศ. สำนักวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ให้คำชี้แนะแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ กรมวิชาการ (๒๕๔๕ :๑๓๗-๑๓๙) กล่าวถึงการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการด้านการเขียนคำประพันธ์นั้นนอกจากจะต้องจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้แล้วยังควรจัดให้มีการฝึกฝนอย่างเพียงพอ โดยใช้สื่อที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วและชำนาญซึ่งแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้อีกแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้

ภาพยยานี ๑๑ เป็นบทร้อยกรองที่มีเสน่ห์ของภาษาไทยถือเป็นความงามทางด้านวรรณศิลป์ เป็นอรรถรสทางการประพันธ์ ภาพยยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ไทยประเภท ภาพย ที่กวีนิยมแต่งมากที่สุด มีทั้งแต่งสลับกับคำประพันธ์ประเภทอื่นและแต่งเพียงลำพังเฉพาะ ภาพย ตามความหมายเดิมนั้นมีความหมายอย่างกว้างกว่าที่เข้าใจกันในภาษาไทยคือ บรรดาบทนิพนธ์ที่กวีได้ร้อยกรองขึ้นไม่ว่าจะเป็นโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน หรือ ร่าย ถือว่าเป็นภาพยทั้งนั้นแต่ไทยเราหมายความว่าความแคบ คือความถึงคำประพันธ์ชนิดหนึ่งของกวีเท่านั้นเองความหมายของภาพยไว้ในหนังสือหลักภาษาไทย ดังนี้ ภาพย คือ คำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัสมีลักษณะคล้ายฉันท์ภาพยแปลตามรูปศัพท์ว่าเหล่ากอแห่งกวี หรือประกอบด้วยคุณแห่งกวีหรือ คำที่กวีได้ร้อยกรองไว้ ภาพยมาจากคำว่า กวาย หรือ ภาพย และคำว่า กวาย หรือ ภาพย มาจากคำว่า กวี กวีออกมาจากคำเดิมในภาษาบาลีและสันสกฤตว่า กวี แปลว่า ผู้คงแก่เรียน ผู้เฉลียวฉลาด ผู้มีปัญญาเปรียบปราด ผู้ประพันธ์ภาพย กลอน และแปลอย่างอื่นได้อีก ภาพยนี้มีหลายประเภทได้แก่ ภาพยยานีบทหนึ่งมีสองบาท บาทละ ๑๑ คำ คนทั่วไปจึงนิยมเรียกว่า ภาพยยานี ๑๑ภาพยยานี มีหลักฐานควรเชื่อว่าได้ชื่อมาจากคถา ภาษาบาลี ที่ยกเป็นตัวอย่างฉันท์ใน จินตามณี คือ อินทวิเชียรฉันท์ ภาพยยานีในยุคแรก ๆ บังคับเฉพาะสัมผัสระหว่างบาท และสัมผัสระหว่างบทเท่านั้น สัมผัสระหว่างวรรคไม่บังคับ ดังตัวอย่างจาก อนิรุทธคำฉันท์ และ สมุทรโฆษคำฉันท์ สมัยอยุธยา ยุคกลางและยุคปลายได้เพิ่มสัมผัสระหว่างวรรคแรกกับวรรคที่ ๒ แล้ว ต่อมา เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร กวีผู้ชำนาญเชิงกาพย์ ทรงเพิ่มสัมผัสสระในคำที่ ๒ – ๓ วรรคแรก และคำที่ ๓ – ๔ ในวรรคหลัง อย่างเป็นระบบ ทำให้จังหวะอ่านรับกันเพิ่มความไพเราะมากขึ้น ภาพยเห่เรื่องงานพระนิพนธ์ของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศรได้รับการยกย่องว่าไพเราะและงดงามทั้งด้านการเลือกถ้อยคำ การแสดงอารมณ์และเปรียบเทียบ และส่งอิทธิพลมาถึงกวีสมัยรัตนโกสินทร์ ตลอดถึงสมัย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สุนทรภู่ก็เป็นกวีอีกท่านหนึ่งที่ประยุกต์ภาพยยานีของกรุงศรีอยุธยา โดยให้ความสำคัญกับสัมผัสเป็นหลัก มีการเพิ่มสัมผัสระหว่างวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ รวมทั้งให้ความสำคัญกับน้ำหนักคำและน้ำเสียงด้วย ขณะที่ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงเปลี่ยนลีลาภาพยยานี โดยละทิ้งสัมผัสไปมากแต่มาเล่นน้ำหนักของคำและทรงใช้สัมผัสอักษรแทนสัมผัสสระหลายครั้ง และน่าจะเป็นตัวตั้ง พระนิพนธ์ตำนานเห่เรือของกรมพระยาดำรงราชานุภาพได้อธิบายว่าการเห่เรือมี ๒ ประเภทคือการเห่เรือหลวง และการเห่เรือราษฎร์หรือการเห่เรือเล่น การเห่เรือหลวงนั้นมีเค้ามูลรับมาจากอินเดีย เริ่มต้นในรัชกาลที่ ๔ ส่วนการเห่เรือราษฎร์นั้นใช้เห่เพื่อให้จังหวะการพายเรือได้พร้อมๆกันเพื่อความบันเทิงรื่นเริงในการพายเรือยาว สำหรับภาพยยุคหลังๆ ครั้งที่นายผี (อัศนี พลจันทร) สร้างสรรค์ภาพยยานีรูปแบบใหม่ นายผีได้สันตะเพียนวงการกาพย์ด้วยลีลาเฉพาะตัว โดยทิ้งสัมผัสในไปมากหันมาใช้สัมผัสอักษรแทน เน้นคำโดดอันให้จังหวะสละสลวยจนคล้ายอินทวิเชียรฉันท์ที่กลายเป็นภาพยยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ร้อยกรองที่นิยมใช้กัน เช่นภาพยเห่เรือที่ใช้ในงานพระราชพิธี ขบวนเสด็จพยุหยาตราทางชลมารคเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกถึงความงดงามของขบวนเรือพระที่นั่งและเห่เรือ ภาพยยานี ๑๑มีจังหวะที่เนิ่นช้านิยมแต่งในความหมายพรรณนา เช่นภาพยเห่เรือ ชมนก ชมดอกไม้

หรือการพรรณนาความงามของธรรมชาติ คร่ำครวญ เศร้าโศก บทสวดสรภัญญะในบทละคร กาพย์ยานี ๑๑ นิยมแต่งร่วมกับบทประพันธ์อื่นๆ เช่นโคลงที่เรารู้จักในนามกาพย์ห่อโคลง หรือแต่งร่วมกับกาพย์ชนิดอื่นๆ หรือโคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี 11ระหว่างวรรคควรมีสัมผัสใน ทำให้อ่านถูกจังหวะและเพิ่มความไพเราะยิ่งขึ้น

๒. กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภูมิที่ ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยใช้แนวคิด PDCA ในการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ เป็นระบบการพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่ สมศ ได้เสนอแนะหลังการประเมินโรงเรียนรอบสอง ให้พัฒนาผู้เรียน พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ชัดเจน วัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบครบวงจร PDCA อย่างต่อเนื่อง

๓. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐

๒. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ

๓. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ กาพย์ยานี ๑๑

๔. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๔. สมมติฐานการวิจัย

๑. แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐

๒. ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หลังการใช้แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑ – ๖ สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ

๓. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชุดฝึกทักษะที่ ๑ – ๖ มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕

๔. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความพึงพอใจที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับพึงพอใจมาก

๕. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะ ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐ จำนวน ๒ ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน ๖๘ คน ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling :SRS)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐ จำนวน ๑ ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน ๓๖ คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

๖. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตัวแปรตาม ได้แก่ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

เนื้อหาที่ใช้ในแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้ฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ แบบฝึกทักษะนี้มีทั้งหมด ๗ ชุด ดังมีรายละเอียดดังนี้

- ๑.ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี ๑๑
- ๒.ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑
- ๓ .คำคล้องจองของกาพย์ยานี ๑๑
- ๔.กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- ๕.การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- ๖ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามความคิดสร้างสรรค์
- ๗ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม

๗. ระยะเวลาในการศึกษา

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ถึง ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เป็นช่วงที่ทำการทดลองและเก็บข้อมูล

๘. ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

๘.๑นักเรียนที่เรียนรู้การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้พัฒนาทักษะการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ สามารถนำความรู้และทักษะการแต่งบทร้อยกรองนี้ไปใช้ได้ และได้นำทักษะที่พัฒนานี้เข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการ

๘.๒ ครูสามารถนำข้อมูลไปใช้แก้ไขปัญหาการเรียนรู้การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ในอันที่จะเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปีการศึกษาถัดไป และใช้แก้ปัญหานักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้าในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

๙. ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยการสอนเน้นในเนื้อหาบทกาพย์ยานี ๑๑ ในหนึ่งภาคเรียน

๑๐. นิยามศัพท์เฉพาะ

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึงการเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการในการเขียนเช่น การเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย และบทร้อยกรอง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะต้องมีความคิดที่ดี มีจินตนาการที่ดี มีคลังคำอย่างหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียนต้องใช้เทคนิคในการเขียน และใช้ถ้อยคำอย่างสละสลวย

การคิดสร้างสรรค์ หมายถึงการรู้จักเลือกความรู้ที่มีอยู่เดิมมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ความคิดใหม่ หรือสิ่งที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม บุคคลที่มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดอิสระอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี คิดไตร่ตรองไม่ตัดสินใจง่าย ๆ การสร้างสรรค์ของมนุษย์จะเกี่ยวเนื่องกับความคิด การพูด การเขียนและการกระทำเชิงสร้างสรรค์ซึ่งจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐาน

การเปลี่ยนแปลงของภาษา หมายถึงภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ภาษาจึงมีการเปลี่ยนแปลงทั้งความหมายและการเขียนได้

คุณค่าทางวรรณศิลป์ หมายถึงรูปแบบการเขียนเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง วิธีการนำเสนอน่าสนใจ เนื้อหาถูกต้องใช้ภาษาสละสลวยชัดเจน มีความคิดสร้างสรรค์

คุณค่าทางสังคม หมายถึงคุณค่าทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ และคุณค่าทางจริยธรรม เข้าใจการดำเนินชีวิตช่วยพัฒนาสังคม

นวัตกรรมการเรียนการสอน หมายถึงสิ่งใหม่ที่ทำขึ้นอาจอยู่ ในรูปของความคิดหรือการกระทำ หรือสิ่งประดิษฐ์ ต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ใหม่ทั้งหมดหรือเพียง บางส่วนในบริบทหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง เป็นการใช่วิธีของระบบในการปรับปรุง และคิดค้นพัฒนาวิธีการสอนแบบใหม่ๆที่สามารถตอบสนองการเรียนรายบุคคล การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีสอนจำเป็นต้องอาศัยวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามาจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอน เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีการต่างๆที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการกระทำนั้นๆมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี ๑๑ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อฝึกทักษะการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ หมายถึง ผลที่ได้จากการประเมินนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หลังจาการศึกษาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สื่อการเรียนการสอน หมายถึงตัวกลางหรือช่องทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้เกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

www.kroobannok.com

บทที่ ๒

หลักสูตร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักสูตรการศึกษา

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภตกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภตกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนสูงขึ้นผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินการศึกษาวิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๑ หลักการของหลักสูตร

- ๑ .๒ จุดหมายของหลักสูตร
- ๑ .๓ สมรรถนะของผู้เรียน
- ๑.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๑ .๕ มาตรฐานการเรียนรู้
- ๑ .๖ ตัวชี้วัด

๒. หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒.๑ ความสำคัญ

- ๒ .๒ สารและมาตรฐานการเรียนรู้
- ๒ .๓ วิสัยทัศน์
- ๒ .๔ หลักการ
- ๒ .๕ จุดหมาย
- ๒ .๖ สมรรถนะของผู้เรียน
- ๒.๗ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๒.๘ คุณภาพของผู้เรียน

๓. เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภตกาพย์ยานี ๑๑

๓.๑ ความหมายของแบบฝึก

- ๓ .๒ หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก
- ๓ .๓ หลักการและขั้นตอนการสร้างแบบฝึก
- ๓ .๔ ลักษณะแบบฝึกที่ดี
- ๓ .๕ ประโยชน์ของแบบฝึก
- ๓ .๖ การนำแบบฝึกไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

๔. การหาประสิทธิภาพ

- ๔ .๑ ประสิทธิภาพ

๕. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการเรียนรู้

- ๕ .๑ ความหมาย
- ๕ .๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

๖. แผนการจัดการเรียนรู้

- ๖ .๑ ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
- ๖ .๒ ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
- ๖ .๓ ลักษณะแผนจัดการเรียนรู้ที่ดี
- ๖ .๔ ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
- ๖ .๕ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

๗. แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ๗.๑ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ๗ .๒ แนวคิดกาพย์ยานี ๑๑
- ๗ .๓ ทฤษฎีพหุปัญญา
- ๗.๔ งานวิจัยในประเทศ

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๕๑ :๓) ได้เสนอว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศไทย และเป็นกรอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดังแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีรายละเอียดต่างๆดังนี้

- ๑ .๑ หลักการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญดังนี้
 - ๑ .๑.๑ เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
 - ๑ .๑.๒ เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
 - ๑ .๑.๓ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
 - ๑ .๑.๔ เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
 - ๑ .๑.๕ เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - ๑ .๑.๖ เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาสำหรับ การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์
- ๑ .๒ จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพจึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- ๑ .๒.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑ .๒.๒ มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

๑ .๒.๓ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

๑ .๒.๔ มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑ .๒.๕ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

๑ .๓ สมรรถนะของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑ .๓.๑ ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๑ .๓.๒ ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๑ .๓.๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมสิ่งแวดล้อม

๑ .๓.๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่กระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๑ .๓.๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

๑ .๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- ๑ .๔.๑ รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๑ .๔.๒ ชื่อสัตย์สุจริต
- ๑ .๔.๓ มีวินัย
- ๑ .๔.๔ ใฝ่เรียนรู้
- ๑ .๔.๕ อยู่อย่างพอเพียง
- ๑ .๔.๖ มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๑ .๔.๗ รักความเป็นไทย
- ๑ .๔.๘ มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

๑.๕ มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ดังนี้

- ๑.๕.๑ ภาษาไทย
- ๑.๕.๒ คณิตศาสตร์
- ๑.๕.๓ วิทยาศาสตร์
- ๑.๕.๔ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- ๑.๕.๕ สุขศึกษาและพลศึกษา
- ๑.๕.๖ ศิลปะ
- ๑.๕.๗ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ๑.๕.๘ ภาษาต่างประเทศ

๑.๖ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนและเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

๑ .๖.๑ ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓)

๑.๖.๒ ตัวชี้วัดช่วงชั้นเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖)

สรุปได้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับนี้มีความเหมาะสมชัดเจน ทั้งเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี ตลอดจนเกณฑ์การวัดและประเมินผล และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น

๒. หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ (๒๕๕๓ ,หลักสูตรสถานศึกษา ๒๕๕๑ : ๑-๓) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน พัฒนาครูสู่มืออาชีพ พัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสากล บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินการโรงเรียนในฝันร่วมกับธนาคารกรุงไทย

๒.๑ ความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ การสอนภาษาไทยในปัจจุบันจึงได้เปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิมไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข ใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตในสังคม ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลข่าวสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจนอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี และสุนทรียภาพเป็นวรรณคดีและวรรณกรรมที่ล้ำค่า ภาษาไทยเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไปภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา เพื่อการเรียนรู้และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้จริง

๒.๑.๑ การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๒.๑.๒ การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียนซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

๒.๑.๓ การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

๒.๑.๔ หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๒.๑.๕ วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม

ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

๒.๒ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานที่ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒.๓ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร “ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน พัฒนาครูสู่มืออาชีพ พัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล บูรณาการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินการโรงเรียนในฝันร่วมกับธนาคารกรุงไทย”

๒.๔ หลักการ หลักสูตรโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๒.๔.๑ เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล มีการบูรณาการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๔.๒ เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการได้อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

๒.๔.๓ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

๒.๔.๔ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

๒.๔.๕ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคารได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามคำแนะนำของ สมศ ปี ๒๕๕๓ ด้านการจัดเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

๒.๑.๕.๑ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเวลาและความต้องการของผู้เรียน

๒.๑.๕.๒ จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒.๑.๕.๓ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตน

๒.๑.๕.๔ เน้นการใช้คำถามพัฒนาการคิดและมอบหมายงานที่เน้นกระบวนการคิด

มากกว่าการจดจำข้อมูล

๒.๑.๕.๕ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๖ เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

ตัวชี้วัดการเรียนรู้ของผู้เรียนที่คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการ
ศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๔) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้น โดยกำหนดตัว
บ่งชี้ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ๙ ข้อดังนี้

- ๑ . ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒ . ผู้เรียนปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
- ๓ . ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนกับกลุ่ม
- ๔ . ผู้เรียนฝึกฝนการคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้

แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล

5. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเอง และร่วมด้วย

ช่วยกัน

6. ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง

7. ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถความถนัดและความสนใจของตนเอง

อย่างมีความสุข

8. ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและความรับผิดชอบในการทำงาน

9. ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่นตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่าง

ต่อเนื่อง

สรุปหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อพิจารณาจาก
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

๑ . จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ตั้งแต่เลือกหรือมีส่วนร่วม
ร่วมในการเลือก และวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนรู้ แล้วเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการค้นคว้า ค้นหาคำตอบ
เพราะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Discovery Learning) จะทำให้ผู้เรียนจดจำความรู้ได้ดีและเป็นความรู้ที่
มีความหมายโดยตรงต่อ ผู้เรียน นอกจากนี้ จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ
เรียนรู้ของตน โดยเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเองว่าประสบผลสำเร็จเพียงใดควรปรับปรุงแก้ไข
ด้านใดบ้าง

๒ . จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ นอกจากนี้การ
เรียนรู้กลุ่มยังทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานจากการเรียนได้ค้นพบข้อคำถามที่น่าสนใจและคำตอบ
ใหม่ๆจากประเด็นที่ท้าทายความคิดและขยายความรู้ความคิดให้ลึกซึ้งขึ้น

๓ . จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง (Process) ควบคู่ไปกับผลงาน (Product) ไม่ควรมุ่งพิจารณาผลงานเพียงอย่างเดียว เพราะประสิทธิภาพของผลงานขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานด้วย

๔ . จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ใช้สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เน้นการคิดและการปฏิบัติ

๕ . ประเมินพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนรู้เต็มศักยภาพของตน

๒.๕ จุดหมาย

หลักสูตรโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพจึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๒.๕.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๕.๒ มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต

๒.๕.๓ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย

๒.๕.๔ มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๕.๕ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

๒.๖ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเกิดสมรรถนะ ๕ ประการ ดังนี้

๒.๖.๑ ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีทักษะในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม

๒.๖.๒ ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๒.๖.๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อ

ตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๒.๖.๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสมการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่กระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๒.๖.๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆและมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

๒.๗ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๒.๗.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒.๗.๒ ซื่อสัตย์สุจริต

๒.๗.๓ มีวินัย

๒.๗.๔ ใฝ่เรียนรู้

๒.๗.๕ อยู่อย่างพอเพียง

๒.๗.๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

๒.๗.๗ รักความเป็นไทย

๒.๗.๘ มีจิตสาธารณะ

๒.๘ คุณภาพของผู้เรียน เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๘.๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องขอข้อมูลที่ใช้นับสนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

๒.๘.๒ เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆโฆษณา คติพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายธุรกิจ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์และแสดงความรู้ ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงงาน

๒.๘.๓ พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟัง ดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบมีศิลปะในการพูด พุดในโอกาสต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการพูด การฟัง และการดู

๒.๘.๔ เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของ

ประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

๓. เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๓.๑ ความหมายของแบบฝึก

ภาษาเป็นเรื่องของทักษะ ซึ่งจำแนกได้ ๒ ทางคือ ทักษะการรับเข้า ได้แก่ การอ่านและและการฟัง และทักษะการแสดงออกได้แก่ การพูดและการเขียน ทักษะทางภาษาจำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ แบบฝึกทักษะนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งสำหรับการเรียนรู้ภาษา ผู้รู้ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะเช่น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (๒๕๓๕) แบบฝึกทักษะหมายถึงสิ่งที่ผู้เรียนต้องใช้ควบคู่กับการเรียน แบบฝึกทักษะเป็นแบบฝึกที่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำ อาจกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วยหรือรวมเล่มก็ได้ ศศิธร ธัญญะณันท์ (๒๕๔๒) แบบฝึกทักษะที่ใช้ฝึกความเข้าใจ ฝึกทักษะต่างๆ และทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนตามบทเรียนที่ครูสอนว่าผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (๒๕๓๗) แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัดหรือชุดเสริมทักษะ เป็นสื่อการสอนประเภทหนึ่ง สำหรับให้นักเรียนปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียนในบางวิชา แบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ บงกชกร ทับเที่ยง (๒๕๔๖) แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจและฝึกฝนจนเกิดทักษะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสม แบบฝึกเป็นงานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้นักเรียนกระทำเพื่อฝึกทักษะและความชำนาญจนสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการเรียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ประสบความสำเร็จในการเรียน แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของตนเองด้วยการฝึกฝนจากแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้น

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะความชำนาญในบทเรียนนั้นๆอย่างกว้างขวางและลึกในเนื้อหาเรื่องนั้นๆ ช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อย่างแล้วช่วยเพิ่มทักษะให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถด้านการเรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าผลการเรียนรู้ของตนเองได้หลังจบการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละแบบฝึก แบบฝึกทักษะจะช่วยให้การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

๓.๒ หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

ในการสร้างแบบฝึกให้มีคุณภาพ ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน อาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ดังนี้

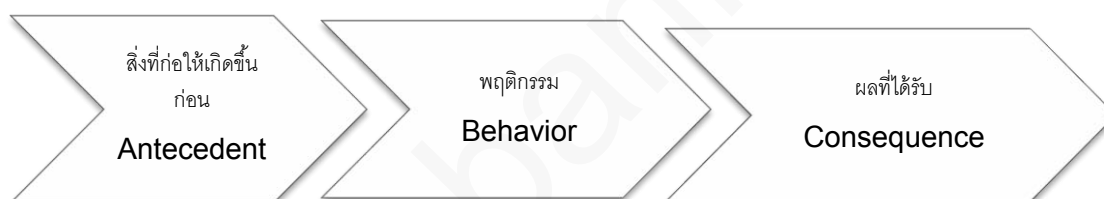
๓.๒.๑ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Edward Thorndike) การเรียนรู้เป็นการเกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connection) ระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) กับปฏิกิริยาตอบสนอง (Response) เรียกว่าการลองถูกลองผิด (Trial and Error) ธอร์นไดค์ได้สร้างกฎการเรียนรู้ ๓ ข้อคือ

๓.๒.๑.๑ กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึง สภาพความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานและประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาทสมองกล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เห็น ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมตามองค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

๓.๒.๑.๒ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) หมายถึงการที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเรียนรู้และการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์

๓.๒.๑.๓ กฎแห่งความพอใจ (Law of Effect) กฎนี้เป็นผลทำให้เกิดความพอใจ กล่าวคือ เมื่ออินทรีย์ได้รับความพอใจ จะทำให้การเชื่อมโยงเข้มแข็งมั่นคง ในทางกลับกันหากอินทรีย์ได้รับความไม่พอใจ จะทำให้พันธะหรือสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลง หรืออาจกล่าวได้ว่า หากอินทรีย์ได้รับความพอใจจากผลการทำกิจกรรม ก็จะเกิดผลดีกับการเรียนรู้ทำให้อินทรีย์อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นอีก ในทางตรงข้ามหากอินทรีย์ได้รับผลที่ไม่พอใจก็จะทำให้ไม่อยากเรียนรู้หรือเบื่อหน่ายและเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้

๓.๒.๒ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ (B.F. Skinner) ผู้ที่เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้คือ สกินเนอร์ โดยที่เขามีความคิดเห็นว่าทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกนั้นจำกัดอยู่กับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนน้อยของมนุษย์ พฤติกรรมส่วนใหญ่แล้วมนุษย์จะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเองไม่ใช่เกิดจากการจับคู่ระหว่างสิ่งเร้าใหม่กับสิ่งเร้าเก่าตามการอธิบายของพาฟลอฟ สกินเนอร์ได้อธิบาย คำว่า "พฤติกรรม" ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ตัว คือ

แผนภูมิที่ ๒ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของสกินเนอร์ (B.F. Skinner)

ซึ่งเขาเรียกย่อ ๆ ว่า A-B-C ซึ่งทั้ง 3 จะดำเนินต่อเนื่องกันไป ผลที่ได้รับจะกลับกลายเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดขึ้นก่อนอันนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมและนำไปสู่ผลที่ได้รับตามลำดับสำหรับการทดลองของสกินเนอร์ เขาได้สร้างกล่องทดลองขึ้นซึ่ง กล่องทดลองของสกินเนอร์ (Skinner Boxes) จะประกอบด้วยที่ใส่อาหาร คันโยก หลอดไฟ คันโยกและที่ใส่อาหารเชื่อมติดต่อกัน การทดลองเริ่มโดยการจับหนูไปใส่กล่องทดลอง เมื่อหนูหิวจะวิ่งวนไปเรื่อย ๆ และไปเหยียบถูกคันโยก ก็จะมีอาหารตกลงมา ทำให้หนูเกิดการเรียนรู้ว่าการเหยียบคันโยกจะได้รับอาหารครั้งต่อไปเมื่อหนูหิวก็จะตรงไปเหยียบคันโยกทันที ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวถือว่าหนูตัวนี้เกิดการเรียนรู้แบบการลงมือกระทำเอง **การเสริมแรง (Reinforcement)** คือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งจะแยกเป็น ๒ ประเภทคือ การเสริมแรงทางบวก คือสิ่งที่ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น และ การเสริมแรงทางลบ คือสิ่งที่เมื่อนำออกไปแล้วจะทำให้การแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น การลงโทษ การเสริมแรงทางลบและการลงโทษมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและมักจะใช้แทนกันอยู่เสมอ แต่การอธิบายของสกินเนอร์การเสริมแรงทางลบและการลงโทษต่างกัน โดยเขาได้เน้นว่าการลงโทษนั้นเป็นการระงับหรือหยุดยั้งพฤติกรรม

๓.๓ หลักและขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญ ช่วยให้จดจำบทเรียนได้นานขึ้น แบบฝึกที่ดีมีประสิทธิภาพนั้นมีผลต่อตัวผู้เรียนเพื่อให้ได้แบบฝึกที่ดี การสร้างแบบฝึกควรมีหลักในการสร้างแบบฝึกดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (๒๕๕๐ :๖๕) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกไว้ว่าจะคล้ายคลึงกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่นๆซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑ .วิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น
 - ๑.๑ ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการสอน
 - ๑.๒ ปัญหาผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
 - ๑ .๓ ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - ๑ .๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - ๒ . ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์แต่ละกิจกรรม
 - ๓ . พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ ๑ โดยการสร้างแบบฝึก และเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้น ว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้
 - ๔ . ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง
 - ๕ . ออกแบบชุดฝึกในแต่ละชุดให้มีรูปร่างที่หลากหลาย น่าสนใจ
 - ๖ . ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้งข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ของการเรียนรู้
 - ๗ . ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 - ๘ . นำไปทดลองใช้แล้วบันทึกผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง
 - ๙ . ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
 - ๑๐ . นำไปใช้จริง และเผยแพร่ต่อไป

กุศยา แสงเดช (๒๕๔๕ : ๑๔-๑๕) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างชุดแบบฝึกไว้ดังนี้

๑.ศึกษาปัญหาความต้องการ โดยการศึกษาผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุกระดับชั้น เช่นการเขียนเป็นทักษะที่มีปัญหากับเด็กนักเรียนทุกระดับชั้นหรือไม่

๒ . วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อยๆเพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและแบบฝึกหัด

๓ . พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้ชุดแบบฝึกหัด เช่นจะนำชุดแบบฝึกหัดไปใช้อย่างไร ในแต่ละชุดฝึกจะประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

๔ . สร้างแบบทดสอบ ซึ่งอาจมีแบบทดสอบดังนี้

- ๔.๑ แบบทดสอบเชิงสำรวจ
- ๔.๒ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง
- ๔.๓ แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน
- ๔.๔ แบบทดสอบที่สร้างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา หรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ ๒

๕. สร้างแบบฝึก เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะจะมีใบคำถามให้นักเรียน

ตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของใบคำถามพิจารณาตามความเหมาะสม

๖ . สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง การสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติมเมื่อได้นำแบบฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว

๗ . สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยจัดทำเป็นตอน เป็นเรื่องเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า

๘. นำชุดแบบฝึกหัดไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง ภาพของบัตรฝึกหัด ภาพของแบบทดสอบ

๙ . ปรับปรุงแก้ไข

๑๐ . รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้แบบฝึก สารบัญ เพื่อใช้ประโยชน์แบบฝึกต่อไป

กุศยา แสงเดช (๒๕๔๕ :๑๓) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

๑ . แบบฝึกต้องแจ่มแจ้งและแน่น ครูจะต้องอธิบายวิธีทำให้ชัดเจน นักเรียนเข้าใจได้ และกำหนดขอบเขตให้แน่นอนไม่กว้างเกินไป

๒. ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน

๓ . แบบฝึกควรเป็นเรื่องที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว เพราะความรู้และประสบการณ์เดิมย่อมเป็นรากฐานของประสบการณ์ใหม่ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้ง่ายและสะดวกขึ้น

๔ . ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าอันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำแบบฝึกสำเร็จ เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าอันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

๕ . ครูต้องเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีต่อแบบฝึกนั้น

๙. ครูควรเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้นและเป็นปัญหาที่ไม่ยากเกินความสนใจของนักเรียน แต่เร้าความอยากรู้อยากเห็น และยั่วยุให้นักเรียนอยากแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ

๗ . การให้นักเรียนรู้เค้าโครงก่อน จะเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำต่อไปให้สำเร็จ

๘ . เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกที่กำหนดให้นักเรียนเรียนเก่ง นักเรียนเรียนปานกลาง และนักเรียนที่เรียนอ่อนนั้นควรยากง่ายแตกต่างกัน แต่ถ้าให้ฝึกอย่างเดียวกันก็ควรพิจารณาด้านภาพของแบบฝึกให้แตกต่างกัน หรือให้นักเรียนที่เรียนอ่อนมีเวลาทำแบบฝึกมาก หลักการและข้อเสนอแนะขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ฝึกทักษะทางภาษานั้นมีหลายรูปแบบ แต่ละแบบฝึกต้องมีความเหมาะสมกับกับพัฒนาการของเด็ก ผู้สร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่ผลโดยแจ้งผลความก้าวหน้าในการฝึกให้นักเรียนทราบโดยทันทีทุกครั้ง นอกจากนี้นักเรียนจะได้รับประโยชน์หรือค่าจากการฝึกหรือไม่ขึ้นอยู่กับการเอาใจใส่และรวมทั้งการดูแลจากครูฝึกเป็นสำคัญ

๓.๔ ลักษณะแบบฝึกที่ดี

ในการสร้างแบบฝึกสำหรับเด็กนักเรียนที่ดีมีองค์ประกอบหลายประการ นักการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

ริเวอร์ (River.๑๙๖๘:๙๗-๑๐๕) ได้กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

๑ . นักเรียนควรได้มีโอกาสในการฝึกในการเรียนเรื่องหนึ่งๆมาก่อนแล้วจึงจะมีการฝึกเรื่องอื่นๆต่อไป ซึ่งเป็นการสอนไม่ใช่การสอบ

๒ . การฝึกแต่ละครั้งควรฝึกเพียงลักษณะเดียว

๓ . ควรฝึกให้เชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนอยู่แล้ว

๔ . สิ่งที่ใช้ฝึกแต่ละครั้งควรเป็นแบบสั้นๆ

๕ . ข้อความ หรือเนื้อหาที่ใช้ในแบบฝึกควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

๖ . ควรให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดด้วย

๗ . แบบฝึกควรมีหลายๆแบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

๘ . ควรฝึกในสิ่งที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พินิจ จันทรชัย (๒๕๔๖ :๙๒) กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกที่ดีควรประกอบไปด้วยลักษณะดังนี้

๑ . เนื้อหาต้องชัดเจน

๒ . มีรูปแบบ

๓ . ได้รับความสนใจ

๔ . ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

๕ . ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

อำนวยการ เลื่อมใส (๒๕๔๖ :๙๓) กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

๑ . ควรเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว เป็นเรื่องที่มีความหมายต่อผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒ . ตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึก ลงทุนน้อย และทันสมัยอยู่เสมอ

๓ . ภาพประกอบแบบฝึก ภาษา สำนวนภาษา ความยากง่าย และเวลาในการฝึกมีความเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานของความรู้ ความสามารถของผู้เรียนเพราะจะทำให้ฝึกคิดได้เร็วและสนุกสนาน

๔ . ใช้หลักจิตวิทยา ปลุกเร้าความสนใจมีสิ่งแปลกใหม่น่าสนใจและท้าทายให้ผู้เรียนสามารถแสดงความสามารถได้เต็มศักยภาพ และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น

๕ . ข้อเสนอแนะ คำชี้แจงและตัวอย่างสั้นๆที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่ายๆ

๖ . มีหลายรูปแบบให้เลือกตอบอย่างจำกัดและอย่างเสรี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกฝึกและศึกษาด้วยตนเอง

๗ . ควรได้รับการปรับปรุงควบคู่กับหนังสือเรียนเสมอและควรใช้ดีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

๘ . ควรเป็นแบบฝึกที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญงอกงามของผู้เรียนได้

พรพรหม อุตตวัฒนากุล (๒๕๔๗ :๒๑) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า ควรสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีหลายแบบหลายชนิดให้นักเรียนได้เลือกทำเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และนักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สุจินดา พชรภิญโญ (๑๕๔๘ :๕๗) ได้กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกที่ดีไว้ว่า แบบฝึกจะต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีคำสั่งและคำอธิบายที่ชัดเจน มีเนื้อหาแบบที่น่าสนใจซึ่งจะต้องอาศัยหลักจิตวิทยา เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และนักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

จากข้อเสนอแนะที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีจะต้องเป็นแบบฝึกที่สั้นๆ ฝึกฝนหลายๆ ครั้ง มีหลายรูปแบบ ในการฝึกเพื่อให้เกิดความชำนาญควรฝึกเพียงเรื่องเดียวในการฝึกนั้นๆ มีคำอธิบายที่ชัดเจน ใช้ภาษาง่ายๆ ใช้เวลาฝึกไม่มากเกินไป และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เขียนได้ด้วยตนเอง เมื่อผู้เรียนผ่านการฝึกแล้วสามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้นจึงจะนับได้ว่าเป็นแบบฝึกที่ดีและมีประโยชน์คุ้มค่าทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียน เพื่อใช้แก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาได้

๓.๕ ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกมีผู้รู้ให้คำแนะนำถึงประโยชน์เอาไว้เช่น สุวนันท์ สันติเดชา (๒๕๔๗ :๕๑) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกต่อการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

- ๑ . ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นเพราะเป็นเครื่องมือทบทวนความรู้
- ๒ . ช่วยครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
- ๓ . ช่วยฝึกเด็กให้มีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานตนเองได้
- ๔ . แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะภาษาคงทน ลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าว นั้น ได้แก่
 - ๔.๑ ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้เรื่องนั้นๆ
 - ๔.๒ ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง
 - ๔.๓ เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
- ๕ . แบบฝึกที่จะใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
- ๖ . แบบฝึกจัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อการทบทวนตนเองได้ต่อไป
- ๗ . การให้เด็กทำแบบฝึกหัดช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจนซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันทั่วทั้งที่
- ๘ . แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการที่จะเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ส่วนด้านของผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกหัดจากตำรา หนังสือ หรือ กระดาษ ทำให้มีเวลาในการฝึกฝนทักษะต่างๆ ได้มากขึ้น
- ๙ . แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่อยู่ในหนังสือเรียนจะช่วยให้เด็กฝึกฝนได้เต็มที่
- ๑๐ . แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

พรพรม อุตตวันากุล (๒๕๔๗ :๒๓) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือจำเป็นต่อการฝึกทักษะพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน และการฝึกทักษะแต่ละทักษะนั้นควรมีหลายแบบเพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย และนอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังมีประโยชน์สำหรับครูในการสอนทำให้ทราบการพัฒนาการทางทักษะนั้นๆ ของเด็กและเห็นข้อบกพร่องในการเรียน เพื่อที่จะได้แก้ไขปรับปรุงได้ทันทั่วทั้งที่ ช่วยทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ดี

สุจินดา พชรภิญโญ (๒๕๔๘ :๕๖) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ในการช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพทางการเรียนของนักเรียนและพัฒนาความชำนาญให้เกิดแก่ผู้เรียนด้วยประโยชน์ของแบบฝึก สรุปได้ว่า แบบฝึกมีความสำคัญและมี

ประโยชน์ที่จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างสมบูรณ์

สรุปได้ว่าแบบฝึกเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยแบ่งเบาภาระการสอนของครู ทำให้
ง่ายต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะของตนเองได้สะดวก ง่ายต่อการเข้าใจ
เพราะสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง หรือฝึกฝนตนเองเมื่อมีความต้องการ

๓.๖ การนำแบบฝึกไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

ภาษาไทยเป็นวิชาในกลุ่มทักษะการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดี
ต้องผ่านกระบวนการฝึกฝนที่ถูกต้อง สุนันท์ สันติเดชา (๒๕๔๗ : ๔๘-๕๙) ได้เสนอแนะในการนำแบบ
ฝึกไปใช้งานดังนี้

- ๑ . ควรฝึกทีละอย่างก่อนแล้วฝึกให้สัมพันธ์กันทีหลัง
- ๒ . การฝึก ควรฝึกสิ่งที่ยากก่อนแล้วจึงฝึกสิ่งที่ยากขึ้น
- ๓ . เมื่อมีข้อผิดพลาดบกพร่องเกิดขึ้นในการฟัง อ่าน พูด และเขียนของนักเรียนครูควรพูด
จูงใจให้นักเรียนเกิดความเต็มใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง อย่าให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นการลงโทษ
- ๔ . ควรให้นักเรียนมีประสบการณ์ด้านอื่นๆเพื่อที่จะเปิดโอกาสในการฝึกทักษะการใช้ภาษา
ในกิจกรรมต่างๆเช่น การโต้วาที การอภิปราย การปาฐกถา เป็นต้น

- ๕ . ควรมีการวัดผลเสมอ เพื่อที่จะได้ทราบว่าการฝึกทักษะได้ผลเพียงใด
- ๖ . ควรมีอุปกรณ์บางอย่างช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการฟังและการพูดได้
- ๗ . ถ้าสามารถหาสื่ออื่นๆมาใช้ในการเรียนการสอนควรกระทำเพื่อให้นักเรียนได้ใช้สื่ออื่นๆ
ให้เกิดประโยชน์ก็ควรนำมาใช้

การนำแบบฝึกทักษะไปใช้งานควรคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล แบบฝึกนั้นควรมีความ
ถูกต้องครบถ้วนตามกระบวนการ หลักการ วิธีการของสิ่งนั้นๆ และควรทำแบบฝึกหลายๆแบบเพื่อ
ความหลากหลาย กว้างขวาง สามารถส่งเสริมความคิดของผู้เรียนให้กว้างไกล

๔. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

๔.๑ ประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อวิธีสอนหรือนวัตกรรม บุญชม ศรีสะอาด (๒๕๔๖ :
๑๔๓-๑๕๖) ได้กล่าวว่าเมื่อครูทำการพัฒนาสื่อเรียนการสอน หรือวิธีการสอน หรือนวัตกรรม จำเป็น
อย่างยิ่งที่จะต้องทำการทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของสิ่งที่พัฒนาเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการที่จะ
นำไปใช้งานต่อไป การหาประสิทธิภาพนิยมใช้เกณฑ์ ๘๐/๘๐ ซึ่งมีวิธีการ ๒ แนวทางดังนี้

๔.๑.๑ แนวทางที่ ๑ พิจารณาจากผู้เรียนจำนวนมาก (ร้อยละ ๘๐) สามารถ
บรรลุในระดับสูง (ร้อยละ ๘๐) แนวทางนี้ควรเป็นนวัตกรรมสั้นๆใช้เวลาสั้นๆ เนื้อหาที่สอนมีเรื่องเดียว
เช่นชุดการสอน ๑ บทใช้เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง เกณฑ์ ๘๐ / ๘๐ หมายถึง ๘๐ % ของผู้เรียนทำคะแนนได้
ไม่ต่ำกว่า ๘๐% ของคะแนนเต็ม

๔.๑.๒ แนวทางที่ ๒ พิจารณาผลระหว่างดำเนินการและผลเมื่อสิ้นสุดการ
ดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง เช่นร้อยละ ๘๐ ในกรณีการสอนหลายครั้ง มีเนื้อหาสาระมากตั้งแต่
๓ บทขึ้นไปมีการวัดผลระหว่างเรียน (Formative) หลายครั้งเกณฑ์ ๘๐/๘๐ มีความหมายดังนี้ ๘๐ ตัว
แรก เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ (E₁) ๘๐ ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลโดยรวม (E₂) ใช้สูตร
การหาประสิทธิภาพดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนที่สอบได้ของทุกคน}}{\text{ผลรวมของคะแนนเต็มทุกคน}} \times 100$$

ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มซึ่งต้องมีค่าสูงจึงจะชี้ถึงประสิทธิภาพได้ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ร้อยละ ๘๐

๘๐ ตัวแรก ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ เกิดจากการนำคะแนนที่สอบได้ระหว่างดำเนินการ (ระหว่างเรียน หรือระหว่างที่ทำการทดลอง) มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งจะต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๘๐ ตัวหลัง ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลโดยรวม เกิดจากการนำคะแนนจากการวัดโดยรวม เมื่อสิ้นสุดการสอนหรือสิ้นสุดการทดลองมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

เหตุผลในการกำหนดเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐ คือการสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีผลการเรียนทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียนโดยเฉลี่ยร้อยละ ๘๐ ของคะแนนเต็มย่อมชี้ถึงการมีประสิทธิภาพสูงของแบบฝึกทักษะ

๕.แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการเรียนรู้

๕.๑ ความหมาย

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ ความเชื่อ ซึ่งความพึงพอใจ (Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายความพึงพอใจเอาไว้ดังนี้ กาญจนา อรุณสุขขุจิ (๒๕๔๖ :๕) ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถจับต้องได้ การที่จะทราบว่าบุคคลใดมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคลจึงจะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจ ดังนั้นสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลโดยอาจเป็นผลโดยการประเมินค่า ว่าความรู้สึกนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

รักษพงษ์ วงษ์ธานี (๒๕๔๗:๖๕) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าหมายถึงความรู้สึกที่ดี หรือทัศนคติของที่ดีของบุคคล ซึ่งมักจะเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนเองต้องการก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการที่ตนเองไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

๕.๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุให้เกิดความพึงพอใจเรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ทฤษฎีนี้อธิบายความพึงพอใจในการทำงาน ๒ ปัจจัยคือ

๕.๒.๑ ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจในงาน เช่นความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน

๕.๒.๒ ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานซึ่งมีผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่นเงินเดือน โอกาสที่เจริญก้าวหน้าในอนาคต สถานะของวิชาชีพ สภาพของการทำงาน

ในการใช้แบบฝึกทักษะในการสอนการเรียนนั้นความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำแบบฝึกทักษะให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ครูผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกหรือให้คำปรึกษา การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการทำแบบฝึกทักษะหรือปฏิบัติตามแบบฝึก การตอบสนองความต้องการของผู้ทำแบบฝึกทักษะจนเกิดความพึงพอใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับแรงจูงใจ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงการจัดบรรยากาศในการเรียน อุปกรณ์และสื่อต่างๆที่เอื้ออำนวยผู้เรียน เพื่อจูงใจผู้เรียนให้เกิดความพึงพอใจ กระทำแบบฝึกทักษะ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผลของการกระทำนั้นนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่ความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล ผลตอบแทนที่เป็นผลเกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนเอง เช่นความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนการได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น หรือแม้แต่การได้รับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

สรุปได้ว่าความพึงพอใจในการเรียนกับผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวกทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมที่ปฏิบัตินั้นทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิตมากนักน้อยเพียงใด ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆในการกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม

๖. แผนการจัดการเรียนรู้

๖.๑ แนวคิด ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๒๕๔๕ :๒) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า คือผลของการเตรียมการวางแผนการสอนการเรียนอย่างเป็นระบบโดยนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาคเรียนมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และกระบวนการเรียนรู้โดยเขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน

สุวิทย์ มูลคำ (๒๕๔๙ :๕๘) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ คือแผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงในทางใด (สติปัญญา, เจตคติ, ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งการเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร

แผนการจัดการเรียนรู้ คือการวางแผนกำหนดรูปแบบของบทเรียนแต่ละเรื่อง ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแก่ครูให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายความคิดรวบยอด เนื้อหา และการวัดประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๖.๒ ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ (๒๕๔๙ :๕๘) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

๖.๒.๑ ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และจิตวิทยาการศึกษา

๖.๒.๒ ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำได้ล่วงหน้าด้วยตัวเอง ทำให้ครูมี

ความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

๖ .๒.๓ ช่วยให้ผู้สอนทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดและประเมินผลอย่างไร

๖ .๒.๔ ส่งเสริมครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้ จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล

๖.๒.๕ ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

๖.๒.๖ แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อการ
การศึกษา

๖.๒.๗ เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของ
ครูผู้สอนสำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเข็มทิศในการจัดการเรียนการสอนวิชานั้นๆตาม
หลักสูตร ทำให้ครูผู้สอนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ว่าพัฒนาก้าวหน้าหรือไม่ เพื่อพัฒนากระบวนการ
เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

๖.๓ ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีขั้นตอนในการจัดทำแผน สมนึก ภักทิยธนี (๒๕๔๖ :๕) ได้
เสนอแนะลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ดังนี้

๖.๓.๑ เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบ หรือรายชั่วโมงตามตารางสอนโดยการเขียนให้
สอดคล้องกับชื่อเรื่องให้อยู่ในโครงการสอน และเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป ไม่ควรบันทึก
แผนการสอนที่ละเอียดมากเกินไปเพราะจะทำให้เกิดความน่าเบื่อหน่าย

๖.๓.๒ ความคิดรวบยอด (Concept) หรือหลักการสำคัญต้องเขียนตรงกับเนื้อหาที่จะสอน
ส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของเรื่อง ครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนจนสามารถเขียนความคิดรวบ
ยอดได้อย่างมีคุณภาพ

๖.๓.๓ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องเขียนให้สอดคล้องกลมกลืนกับความคิดรวบยอด มิใช่
เขียนตามอำเภอใจมิใช่เขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้นเพราะจะได้เฉพาะพฤติกรรมที่
เกี่ยวข้องกับความรู้ความจำ สมองหรือการพัฒนาของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

๖.๓.๔ กิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดหลักเทคนิคการสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้ให้นักเรียน
เกิดการเรียนรู้

๖.๓.๕ สื่อที่ใช้ควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา สื่อดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความ
เข้าใจในหลักการได้ง่าย

๖.๓.๖ วัดผลโดยคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและช่วงเวลา
ที่ทำการวัด ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนเพื่อตรวจสอบว่าการสอนของครูบรรลุจุดมุ่งหมาย
ที่ตั้งไว้หรือไม่

แผนการจัดการเรียนการสอนที่ดีจะต้องประกอบไปด้วย ๓ หลักคือ ข้อแรกสอนเพื่ออะไรเป็น
การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ (Objective) ข้อสองสอนอย่างไรเป็นการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ (Learning) ข้อสามสอนแล้วได้ผลตามที่
ต้องการหรือไม่ เป็นการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

หรือไม่ (Evaluation) ทั้งนี้แผนการจัดการเรียนรู้จะต้องผ่านกระบวนการขั้นตอนตามหลักวิชาการ เช่น มีการวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์ ตัวชี้วัดของหลักสูตรครบถ้วน

๖.๔ ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (๒๕๔๕ :๑๓๙-๑๔๐) ได้กล่าวไว้ว่า

๖.๔.๑ เลือกรูปแบบแผนการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วมาพิจารณาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

๖.๔.๒ ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้

๖.๔.๓ กำหนดจำนวนเวลา ระดับชั้น

๖.๔.๔ วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้จากผลการเรียนรู้รายปี/รายภาค ที่เลือกไว้เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา โดยยึดหลักการเขียนวัตถุประสงค์การเรียนรู้จะต้อง

๖.๔.๔.๑ บรรยายจุดหมายปลายทาง ไม่ใช่วิธีการ

๖.๔.๔.๒ สะท้อนถึงระดับต่างๆของทักษะที่คิด

๖.๔.๔.๓ ใช้คำกริยาที่เป็นรูปธรรม และใช้ข้อประกอบ ๓ ส่วนคือ พฤติกรรม (Overall Behavior) สถานการณ์หรือเงื่อนไข (Important Conditional) และเกณฑ์ (Criterion)

๖.๔.๕ เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับหัวข้อสาระการเรียนรู้ กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชา

๖.๔.๖ วิเคราะห์การเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้จะเป็นเนื้อหาใหม่ของมวลเนื้อหาที่กำหนดไว้ที่จำเป็นต้องสอน

๖.๔.๗ กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหานั้นๆ

๖.๔.๘ เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

๖.๔.๙ เลือกสื่ออุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา เช่นรูปภาพ บัตรคำ วิดีทัศน์

๖.๔.๑๐ จัดทำลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขั้นตอนการสอนตามธรรมชาติวิชา ตามจุดประสงค์นำทาง และควรคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิคกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้อื่นๆ เข้าไว้ในแต่ละขั้นตอนด้วย

๖.๔.๑๑ กำหนดการวัดและประเมินผลโดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดระหว่างเรียน ตามจุดประสงค์ย่อย/นำทาง และที่เกิดขึ้นหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช่วิธีการที่หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่นปฏิบัติจริง ทดสอบความรู้ การทำงานกลุ่ม สรุปได้ว่าการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจะมีอิสระในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีหลายรูปแบบแต่อย่างไรก็ตามผู้สอนควรปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ว่าให้ใช้รูปแบบใด หากไม่ได้มีการกำหนดเอาไว้ให้ใช้แบบที่เหมาะสมกับตนเองสะดวกต่อการนำไปใช้งาน

๖.๕ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้นั้นประกอบไปด้วย ๙ องค์ประกอบดังนี้

๖.๕.๑ สาระสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหลักที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผนการเรียนรู้แล้ว

๖.๕.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่

ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

๖.๕.๓ เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่กิจกรรมต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

๖.๕.๔ กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการสอนขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด

๖.๕.๕ สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

๖.๕.๖ การวัดและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผลว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมการเรียน การสอนแยกเป็นก่อนสอน ระหว่างสอนและหลังสอน

๖.๕.๗ กิจกรรมเสนอแนะเป็นกิจกรรมที่บันทึกการตรวจแผนการสอน

๖.๕.๘ ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นการบันทึกตรวจแผนการสอนเพื่อเสนอแนะ หลังจากได้ตรวจความถูกต้อง การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่างๆในแผนการสอน

๖.๕.๙ บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน หลังจากนำแผนการสอนไปใช้แล้วเพื่อเป็นการปรับปรุงและใช้ในคราวต่อไป มี 3 หัวข้อคือ

๖.๕.๙.๑ ผลการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการเรียนด้านคุณภาพและปริมาณทั้ง 3 ด้าน คือด้านพุทธิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งกำหนดในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมิน

๖.๕.๙.๒ ปัญหาและอุปสรรค เป็นการบันทึกปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะสอน ก่อนสอน และหลังทำการสอน

๖.๕.๙.๓ ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุง การเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้ บรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด

๗. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดการจัดการศึกษาเป็นแนวคิดที่มีรากฐานมาจากนักปรัชญาสาขาปฏิบัตินิยม (Pragmatism) นักปรัชญาคนสำคัญคือ Jean Lacques Roussau และ John Locke ซึ่งต่อมาได้ขยายแนวคิดไปสู่ปรัชญาสาขาพัฒนานิยม (Progressivism) โดย Froebel, Pestalozzi, Kilpatrick (Daring, ๑๙๙๔; Felder, ๒๐๐๔) บุคคลสำคัญที่ทำให้แนวคิดนี้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย คือ John Dewey (๑๙๖๓) เป็นผู้บุกเบิกแนวคิดเรื่องการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (learning by doing) แนวคิดนี้ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ต้องการอย่างได้ผลและทั่วโลก ยอมรับแนวคิดนี้มานานแล้ว การจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลง บทบาททางการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็นฝ่ายเรียนรู้แบบรับข้อมูล (passive learning) มาเป็นการ เรียนรู้โดยการจัดกระทำกับข้อมูล (active learning) การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการ จัดการการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทของผู้เรียน Carl R. Rogers เป็นผู้ริเริ่มใช้คำว่า child-centered เป็น ครั้งแรกโดยมีความเชื่อว่าผู้เรียนควรมีอิสระในการเรียนรู้และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนมีคุณค่าและสามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน ผู้สอนมีหน้าที่ส่งเสริมความคิดของ ผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่ ต่อมาได้มีการขยายถ้อยคำที่ แสดงแนวคิดทางการสอนลักษณะนี้ คือ student-centered และ learner-centered

รุ่ง แก้วแดง (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๒) กล่าวว่า การ

พฤติกรรมการศึกษาสำคัญที่สุด คือ การปฏิบัติมุมมองที่มีต่อผู้เรียน ผู้เรียนคือคนที่มีสมอง มีสติปัญญา มีความต้องการที่จะเรียน เป็นมนุษย์ที่ประเสริฐและมีศักดิ์ศรี คือบุคคลที่เป็นที่รักของเรา คือ อนาคตของชาติ ความสามารถในการแข่งขันกับสังคมโลกของประเทศไทย ขึ้นอยู่กับผู้เรียนในวันนี้ และผู้เรียนคือลูกค้าของครูและสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีสิทธิ์ได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของเขา

เมื่อพิจารณาความหมายของถ้อยคำ จะเห็นว่าการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นหลัก เพราะหากเราเห็นความสำคัญของใครก็ตามจะต้องให้ความรัก ความปรารถนาดีและเห็นคุณค่าของผู้นั้นเสมอ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๒) อธิบายว่า การจัดการเรียนลักษณะนี้มีความหมาย ๒ ด้าน คือ ความหมายด้านผู้เรียน หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม เน้นการปฏิบัติจริง การพัฒนากระบวนการคิด การมีอิสระในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ได้ ความหมายด้านผู้จัด หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ การเคารพในศักดิ์ศรีสิทธิของผู้เรียนโดยมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (๒๕๕๓) อธิบายว่า การสอนที่เน้นเรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การถ่ายทอดวิทยาการโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นประเด็นหลักในการวางแผน การดำเนินการและประเมิน การเรียนการสอน การสอนดังกล่าว ผู้สอนต้องใช้วิธีการผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละคน เพื่อให้เกิดการพัฒนาสติปัญญา การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การมีคุณธรรม จริยธรรม การทำงานร่วมกันและการนำเสนอความรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนเป็นผู้จัดการกำกับการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่ใช่วิธีการสอน แต่เป็นปรัชญาหรือหลักการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งด้านการเรียน การจัดการและพัฒนาตนเอง

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบประเด็น การจัดการเรียนรู้แบบเดิม กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประเด็น	การจัดการเรียนรู้แบบเดิม	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๑.จุดเน้น	เนื้อหา	เนื้อหา/กระบวนการ
๒.การพัฒนา ประสบการณ์	สติปัญญา	ร่างกาย อารมณ์ ปัญญา สังคม รู้จักตนเอง ค่านิยม ความเชื่อ
๓.บทบาทผู้เรียน	ฟัง จด จำ สอบ ลืม	มีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์
๔.บทบาทครู	สอน บอก บรรยาย สั่ง ประเมินผล	ศึกษาค้นคว้า สรุป อำนวยความสะดวก และสนับสนุนการเรียนรู้
๕.การสื่อสาร/บรรยากาศ	การสื่อสารทางเดียว บรรยากาศ ปิดกั้น เน้นช่องว่างระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน	การสื่อสารสองทาง บรรยากาศ ผ่อนคลาย ไม่เน้นช่องว่าง ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
๖.วิธีการเรียนรู้	ผู้เรียนรับความรู้จากผู้สอน	ผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๗.ผู้รับผิดชอบการเรียนรู้	ผู้สอน	ผู้เรียน
๘.การถ่ายโอนการเรียนรู้	น้อย	มาก
๙.การประเมิน	เนื้อหา	ผลงานและกระบวนการ

มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนอยู่หลายประการ แม้ในประเทศอื่นๆยังเกิดความคลาดเคลื่อนในแนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ เพราะว่าการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งมากกว่าการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง (Rallis, cited in Delancy ๑๙๙๙) ดังตัวอย่าง

๑. ความเข้าใจผิด ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ที่การที่ครูผู้สอนมีวิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
ความเข้าใจที่ถูกต้อง ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลการเรียนรู้

(learning outcomes) ของผู้เรียนทุกคนจะต้องมีผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ครบถ้วนตามมาตรฐานหลักสูตร

๒ . ความเข้าใจผิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนควรให้อิสระแก่ผู้เรียน เพราะผู้เรียนรู้ได้เองและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองได้ ดังนั้นควรให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยลำพัง โดยทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจัดหาสื่อหรือแหล่งเรียนรู้เท่านั้น ไม่ต้องสอนเนื้อหาใดๆ

ความเข้าใจที่ถูกต้อง เนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ครูผู้สอนควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงหรือโค้ช (coach) ให้คำแนะนำวิธีการเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่ชี้แนะให้ผู้เรียนเข้าใจจุดอ่อนจุดแข็งในการเรียนรู้ของตน ติดตามพัฒนาการและให้ผลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนรู้ของตน ส่วนเนื้อหาที่มีความเป็นนามธรรมค่อนข้างสูงและเข้าใจยาก ครูผู้สอนจะต้องสอนเนื้อหานี้โดยเฉพาะส่วนสำคัญที่เป็นหลักการหรือแนวคิด ทฤษฎีนั้นไปปฏิบัติด้วยตนเอง

๓ . ความเข้าใจผิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนไม่ควรใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเพราะเป็นวิธีการสอนที่เน้นบทบาทของครูมากกว่าผู้เรียน

ความเข้าใจที่ถูกต้อง วิธีสอนแบบบรรยายยังมีความสำคัญและใช้ได้ในการจัดการเรียนรู้เพราะความรู้ที่เป็นนามธรรมยังจำเป็นที่จะต้องมีการบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดหรือหลักการ ประเด็นที่ควรสังเกตว่าการสอนแบบบรรยายจำทำให้การจัดการเรียนรู้มีลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่อยู่ที่การส่งเสริมผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่ม ซึ่งมีเทคนิคต่างๆที่จะช่วยให้การสอนแบบบรรยายซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ครูส่วนใหญ่ยังคงนิยมใช้มีลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้

๔. ความเข้าใจผิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูผู้สอนไม่ควรให้ผู้เรียนท่องจำเพราะไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการคิด

ความเข้าใจที่ถูกต้อง การท่องจำยังคงมีความสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการท่องจำสาระสำคัญ ซึ่งหากผู้เรียนจำไม่ได้ ก็จะไม่ส่งผลต่อการพัฒนาการคิดแต่ประการใด ประเด็นสำคัญจึงควรเน้นการท่องจำอย่างเข้าใจว่าข้อมูลใดมีความสำคัญควรจดจำเพื่อประโยชน์ในการเรียนขั้นสูง ข้อมูลใดเป็นรายละเอียดปลีกย่อยที่ไม่มีความสำคัญเท่าใดนัก ไม่จำเป็นต้องใส่ใจท่องจำ แม้ว่าวิชาภาษาไทยจะเป็นวิชาทักษะแต่ก็มีสาระหลักการการใช้ภาษาที่ผู้เรียนต้องท่องจำเพื่อให้เกิดความเข้าใจ เช่น คำราชาศัพท์ การเขียนสละกคำ จะได้นำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง นอกจากนี้หลักสูตรยังกำหนดให้ท่องจำบทอาขยานหรือคำประพันธ์ที่ไพเราะ เพื่อให้ซาบซึ้งความงามของภาษาและนำข้อคิดอันมีคุณค่าจากบทอาขยานไปใช้ในชีวิตจริง

๕ . ความเข้าใจผิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งหรือรูปแบบการสอนที่ครูต้องปฏิบัติตามขั้นตอนเหมือนกัน

ความเข้าใจที่ถูกต้อง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนไม่ใช่วิธีการสอน (teaching method) และไม่ใช่รูปแบบการสอน (teaching approach) ครูจึงสามารถใช้วิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนได้หลากหลายรูปแบบ โดยพิจารณาว่าวิธีการสอนรูปแบบการสอนนั้นต้องเน้นบทบาทผู้เรียนมากกว่า ผู้สอน นอกจากนี้ ครูยังสามารถใช้เทคนิคการสอนต่างๆอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดของผู้เรียน เช่น เพื่อนคู่คิด (think-pair-share) เทคนิคซุบซิบปรึกษา (buzz group) เทคนิคระดมสมอง (brainstorming) เทคนิคหมวกความคิด 6 แบบ (six thinking hats) เทคนิคการ

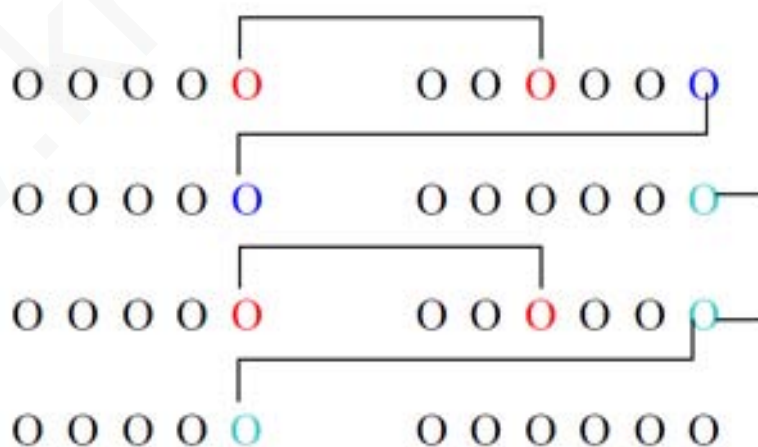
ประสานความรู้ (jigsaw) ตอบสนองรอบวง (circular response) เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะต้องให้ความสำคัญของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างดีที่สุดโดยเลือกสรรสาระและปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายไปเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 24 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ดังนี้

- ๑ . จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ๒ . ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- ๓ . จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการทำได้ คิดเป็น ทำ เป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- ๔ . จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- ๕ . ส่งเสริมสนับสนุนผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
- ๖ . จัดการเรียนให้เกิดขึ้นได้ในทุกเวลาสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๗.๒ แนวคิดกาพย์ยานี ๑๑

๗.๒.๑ แผนผังกาพย์ยานี ๑๑

แผนผังกาพย์ยานี ๑๑

แผนภูมิที่ ๓ แผนผังของกาพย์ยานี ๑๑

กฎเกณฑ์บังคับ

๑.บทหนึ่งมี ๒ บาท บาทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคแรกมี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ รวมเป็น ๑๑ คำ จึงเรียกว่า กาพย์ยานี ๑๑

๒.สัมผัส มีดังนี้ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒ (เลื่อนมาคำที่ ๑ หรือ ๒ ก็ได้) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ถ้าแต่งบทต่อไป จะต้องให้คำสุดท้ายของบทต้น สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ของบทต่อไป ซึ่งถือเป็นสัมผัสระหว่างบท ในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ นั้น ถ้าจะให้คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสกับคำที่ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ ของวรรคที่ ๔ ด้วย ก็จะเป็นการเพิ่มความไพเราะยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันนี้นิยมให้สัมผัสกันด้วย

๓.ถ้อยคำที่ใช้ในวรรคเดียวกัน นิยมให้มีสัมผัสในเหมือนกลอนจึงจะไพเราะ

๔.คำสุดท้ายของบท ห้ามใช้คำตายหรือคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และนิยมใช้เสียงวรรณยุกต์ สามัญหรือจัตวา

๕ .กาพย์ยานีนั้น อาจเรียกว่า กาพย์ยานีลانا หรือ กาพย์ ๑๑ ก็ได้ เหตุที่เรียกว่ากาพย์ยานีนั้น เข้าใจว่าเป็นกาพย์ที่แปลงมาจากฉันทบาลีใน “รัตนสูตร” ซึ่งขึ้นต้นด้วยคำว่า “ยานี” ซึ่งเรียกชื่อตามคำขึ้นต้นนั้น

๖ .กาพย์ยานี มักนิยมแต่งเป็นบทสวด บทเห่เรือ บทพากย์โขน และบทสรวลัญญะที่ใช้ในบทละคร และมักนิยมแต่งเกี่ยวกับตอนที่เป็นบทพรรณนาโวหาร หรือตอนที่ชมสิ่งต่างๆ หรือตอนที่ โศกเศร้า คร่ำครวญ

ตัวอย่างกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานีลำนํ้า ลีบเอ็ดคำจำอย่าคลาย

วรรคหน้าห้าคำหมาย

วรรคหลังหกยกแสดง

ครูลุหนั้น ไม่สำคัญอย่าระแวง

สัมผัสต้องจัดแจง ให้ถูกต้องตามวิธี

(ประยอม ซองทอง)

กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ให้เริ่มคิดเป็นความเรียงทั่วไปก่อนแล้วทำให้เนื้อความ เป็นวรรคละ ๕-๖ คำ หาสัมผัสนอกซึ่งเป็นสัมผัสบังคับให้ได้โดยการเปลี่ยนถ้อยคำมารับสัมผัสกัน จากนั้นหาสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะมาช่วยสร้างเสียงเสนาะ พยายามให้มีสัมผัสในวรรคอย่างน้อย ๑ แห่ง คำนี้ถึงความเหมาะสมกับเนื้อหา กาพย์ยานี ๑๑มีจังหวะที่เน้นช้านิยมแต่งในความหมายพรรณนา เช่น ชมนก ชมดอกไม้ หรือการพรรณนาความงามของธรรมชาติ คร่ำครวญ เศร้าโศก บทสวดสรวลัญญะในบทละคร กาพย์ยานี ๑๑ นิยมแต่งร่วมกับบทประพันธ์อื่นๆ เช่นโคลงที่เรารู้จักในนามกาพย์ห่อโคลงหรือแต่งร่วมกับกาพย์ชนิดอื่นๆ หรือโคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ ระหว่างวรรคควรมีสัมผัสใน ทำให้อ่านถูกจังหวะและเพิ่มความไพเราะยิ่งขึ้น

๗.๓ ทฤษฎีพหุปัญญา

ครูจะต้องมีวิธีการที่จะส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพหุปัญญาที่เน้นความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ

อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับมาตราที่ ๖ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences Theory หรือ MI) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และสติปัญญา การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกาเป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ขึ้นมา การ์ดเนอร์ ได้ศึกษาถึงศักยภาพและความถนัดของคนโดยการผสมผสานศาสตร์ด้านการศึกษา ศาสตร์เกี่ยวกับสมองจิตวิทยา พัฒนาการ ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีพื้นฐานนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาทุกระดับชั้นและในหลายประเทศ โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทุกด้าน การ์ดเนอร์เชื่อว่า สติปัญญาคือความสามารถทางด้านชีวภาพที่แต่ละคนแสดงออกมา เกิดจากการผสมผสานระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม คนเรามีสติปัญญาอย่างน้อย ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านตรรกะ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์/ศิลปะ ด้านความถนัดทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี/จังหวะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเข้าใจตนเอง สติปัญญาแต่ละด้านขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคนและแสดงออกมาในรูปแบบต่างๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ การ์ดเนอร์ได้เพิ่มปัญญาด้านที่ ๘ คือ ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้เพิ่มปัญญาด้านที่ ๙ และ ๑๐ คือด้านจิตพิสัยและด้านจิตวิญญาณ ลักษณะสำคัญของพหุปัญญาว่าทุกคนมีปัญญารอบทุกด้านมากบ้างน้อยบ้างต่างกันไป บางคนอาจมีปัญญาทุกด้านสูงมาก แต่บางคนอาจมีเพียงหนึ่งหรือสองด้านเท่านั้นที่สูง มาตรฐานด้านอื่นๆไม่สูงนัก ทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับใช้การได้ถ้ามีการให้กำลังใจและฝึกฝนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปัญญาด้านต่างๆสามารถทำงานร่วมกันได้ เช่นการประกอบอาหารก็ต้องสามารถอ่านวิธีทำ (ด้านภาษา) คิดคำนวณปริมาณส่วนผสม (ด้านคณิตศาสตร์) เมื่อประกอบอาหารเสร็จ ก็ทำให้สมาชิกทุกคนในบ้านพอใจ (ด้านมนุษยสัมพันธ์) และทำให้ตนเองมีความสุข (ด้านการเข้าใจรู้จักตนเอง) เป็นต้น การแบ่งประเภทของปัญญา เป็นเพียงการอธิบายลักษณะของปัญญาแต่ละด้านเพื่อนำลักษณะพิเศษเฉพาะออกมาศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาให้เหมาะสม อย่างไรก็ตามปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงออกได้หลายทาง เช่น คนที่อ่านหนังสือช้าก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีปัญญาทางด้านภาษา เพราะอาจแสดงออกโดยการเล่านิทานและเล่าเรื่อง หรือสามารถเขียนอธิบายเรื่องที่อ่านได้

๗.๔ งานวิจัยในประเทศ

จิรินทร์ งามมั่น (๒๕๕๓: บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี ๑๑ สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๑ การศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี ๑๑ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ ๘๗.๖๔/๗๘.๘๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ มีคะแนนหลังใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะ นักเรียนพึงพอใจกับการใช้แบบฝึกทักษะเห็นว่าแบบฝึกทักษะมีเนื้อหาน่าสนใจ เข้าใจง่าย มีการดูและภาพประกอบสวยงาม มีการเรียงลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยากทำให้นักเรียนสามารถเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี ๑๑ ได้รวดเร็ว

ฉันทนา การสะอาด (๒๕๕๗ :๙๗-๑๐๐) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการทำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๔๔ คน แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐ /๘๐ นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .๐๕ ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ

รุ่งรัตน์ ชูเจริญตรากุล (๒๕๕๕ :๔๘) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนสะกดคำ ยาก โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖ ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำยากวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพ ๘๓.๖/๘๑.๗ สูงกว่าเกณฑ์ ๘๐/๘๐ ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะอยู่ในระดับที่ดีมาก

สุพรรณา สงวนศิลป์ (๒๕๕๕ :๒๗-๓๐) ได้ศึกษาแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนสะกดคำ ยากจากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ ๘๐.๖๓ /๘๕.๕๑ แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ .๘๙๔๗ ผลสัมฤทธิ์การอ่านการเขียนสะกดคำยากก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ คะแนนเฉลี่ยหลังใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้แบบฝึกทักษะ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- ๑ . ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
- ๒ . ตัวแปรที่ศึกษา
- ๓ . เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
- ๔ . การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- ๕ . ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- ๖ . การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๗ . สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

๑.๑ ประชากร

ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ การศึกษา ๒๕๕๖ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐ จำนวน ๓ ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน ๑๐๒ คน

๑.๒ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๑ การศึกษา ๒๕๕๖ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐ จำนวน ๑ ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน ๓๖ คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

๒. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

๒.๑ ตัวแปรต้น ได้แก่แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่

๒.๒.๑ ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๒.๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑ ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๒.๓ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง
ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

๓ .๑ แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๗ ชุดฝึกประกอบด้วย

- ๑.ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี ๑๑
- ๒.ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑
- ๓ .คำคล้องจองของกาพย์ยานี ๑๑
- ๔.กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- ๕.การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑

๖ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามความคิดสร้างสรรค์

๗ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม

๓.๒ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย ชนิด ๔ ตัวเลือก จำนวน ๖ ชุดฝึก ชุดละ
๑๐ ข้อ รวม ๖๐ ข้อ

๓ .๓ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง
ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ทจำนวน ๑๖ ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองสำหรับงานนี้
โดยเฉพาะ

๔. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

๔ .๑ ตอนที่ ๑ การสร้างแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑
ดำเนินการเป็น ๒ ตอน ตอนที่ ๑ ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ดำเนินการ ๙
ขั้น (ดัดแปลงจาก สุวิทย์ มูลคำ, ๒๕๕๐) ดังนี้

๔ .๑.๑ ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการเรียนการสอน ปัญหาไม่ผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน ผลจากการสังเกต
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๔ .๑.๒ ขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักสูตร จุดประสงค์ กิจกรรม หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ หลักสูตรสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์การเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสาร แนวคิด
ทฤษฎีการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๔ .๑.๓ ขั้นพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาจากขั้นที่ ๔ .๑.๑ และ ๔ .๑.๒ กำหนด

โครงเรื่อง เนื้อหาที่จะจัดทำแบบฝึก

- ๔ .๑.๔ ชั้นศึกษารูปแบบการสร้างแบบฝึก จากเอกสารตัวอย่าง
- ๔ .๑.๕ ชั้นออกแบบชุดฝึกให้มีรูปแบบที่หลากหลาย
- ๔ .๑.๖ ชั้นสร้างแบบฝึกแต่ละชุด พร้อมทั้งสร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ที่

สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ได้แบบฝึกทักษะ ๗ ชุด แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๖ ชุดฝึกประกอบไปด้วย

- ๑ .ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี ๑๑
- ๒.ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑
- ๓.คำคล้องจองของกาพย์ยานี ๑๑
- ๔.กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- ๕.การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- ๖ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามความคิดสร้างสรรค์
- ๗ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม
- ๔ .๑.๗ ชั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เนื้อหา ความสอดคล้องแบบฝึกทักษะ

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่านได้ประเมินแบบฝึกทักษะ ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านสาระสำคัญ ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ ๐.๙๓ ๒) ด้านจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ ๐.๙๖ ๓) ด้านเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ ๐.๘๔ ๔) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ ๐.๘๘ ๕) ด้านด้านสื่อการสอนดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ ๐.๙๐ ๖) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ ๐.๘๗

๔.๑.๘ ชั้นนำไปทดลองใช้ ครั้งที่ ๑ กลุ่มย่อยจำนวน ๓ คน ครั้งที่ ๒ กลุ่มเล็ก จำนวน ๙ คน ครั้งที่ ๓ กลุ่มใหญ่จำนวน ๓๐ คน หาค่าประสิทธิภาพแบบฝึก E_1/E_2 ในการทดสอบกลุ่มเล็กได้ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเท่ากับ ๘๐.๓๘ / ๘๐.๖๒ การทดสอบกลุ่มใหญ่ภาคสนามได้ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเท่ากับ ๘๒.๑๙/๘๓.๗๗ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๔.๑.๙ ชั้นปรับ แก้ แบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

๔.๒ ตอนที่ ๒ การนำไปใช้งานและการประเมินผล มีกระบวนการดำเนินการ ๑ ชั้น(ดัดแปลงจาก สุวิทย์ มูลคำ, ๒๕๕๐)

๔ .๒.๑ ทดลองใช้แบบฝึกทักษะกับกลุ่มเป้าหมาย ๓๐ คน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ และหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

๔ .๒.๒ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านเนื้อหาสาระ ๒) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ๓) ด้านสื่อการเรียนรู้ ๔) ด้านการวัดและประเมินผล การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ระดับ ตั้งแต่ ๑ – ๕ ใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ ๕ พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ ๔ พึงพอใจมาก

ระดับ ๓ พึงพอใจปานกลาง

ระดับ ๒ พึงพอใจน้อย

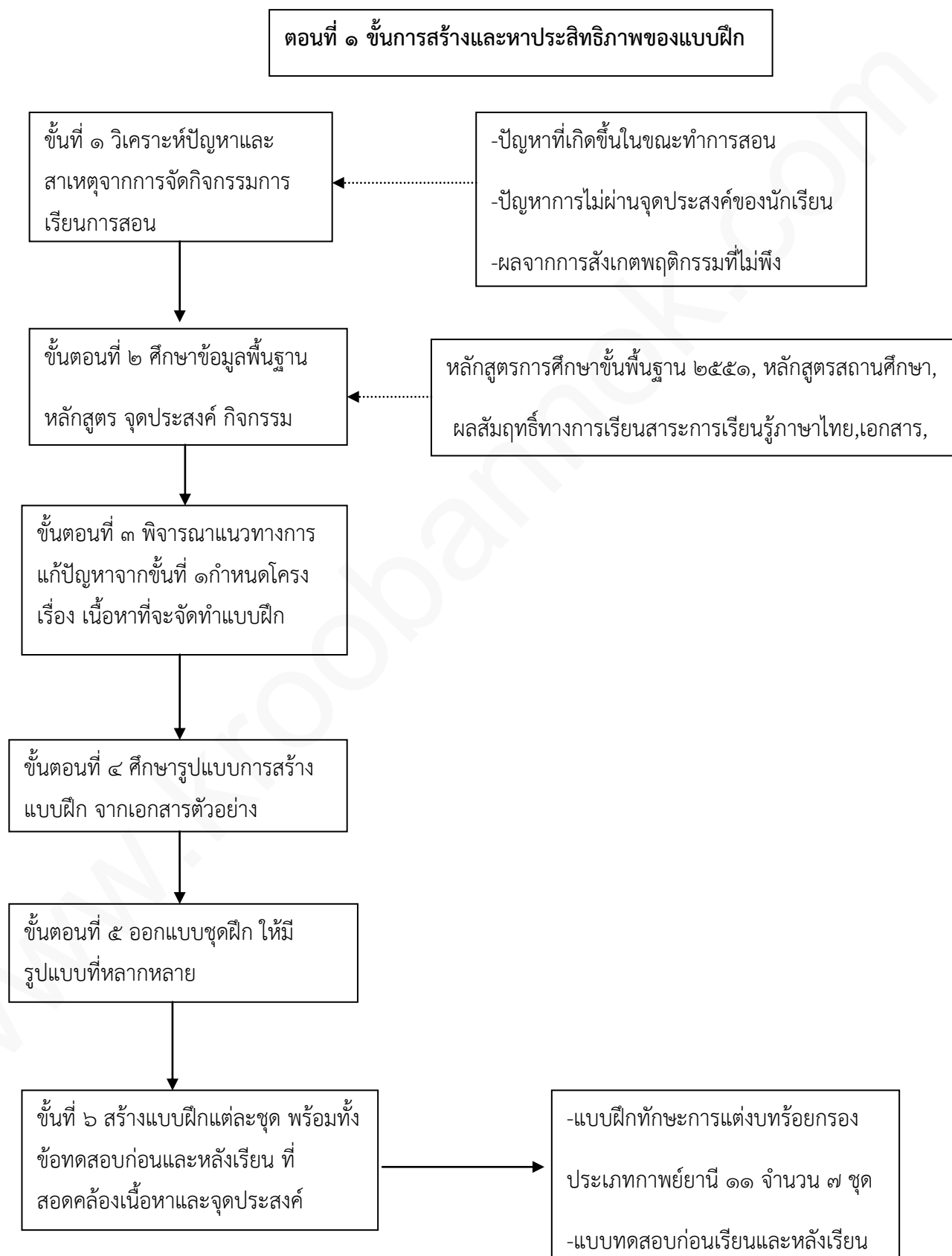
ระดับ ๑ พึงพอใจน้อยที่สุด

วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภท

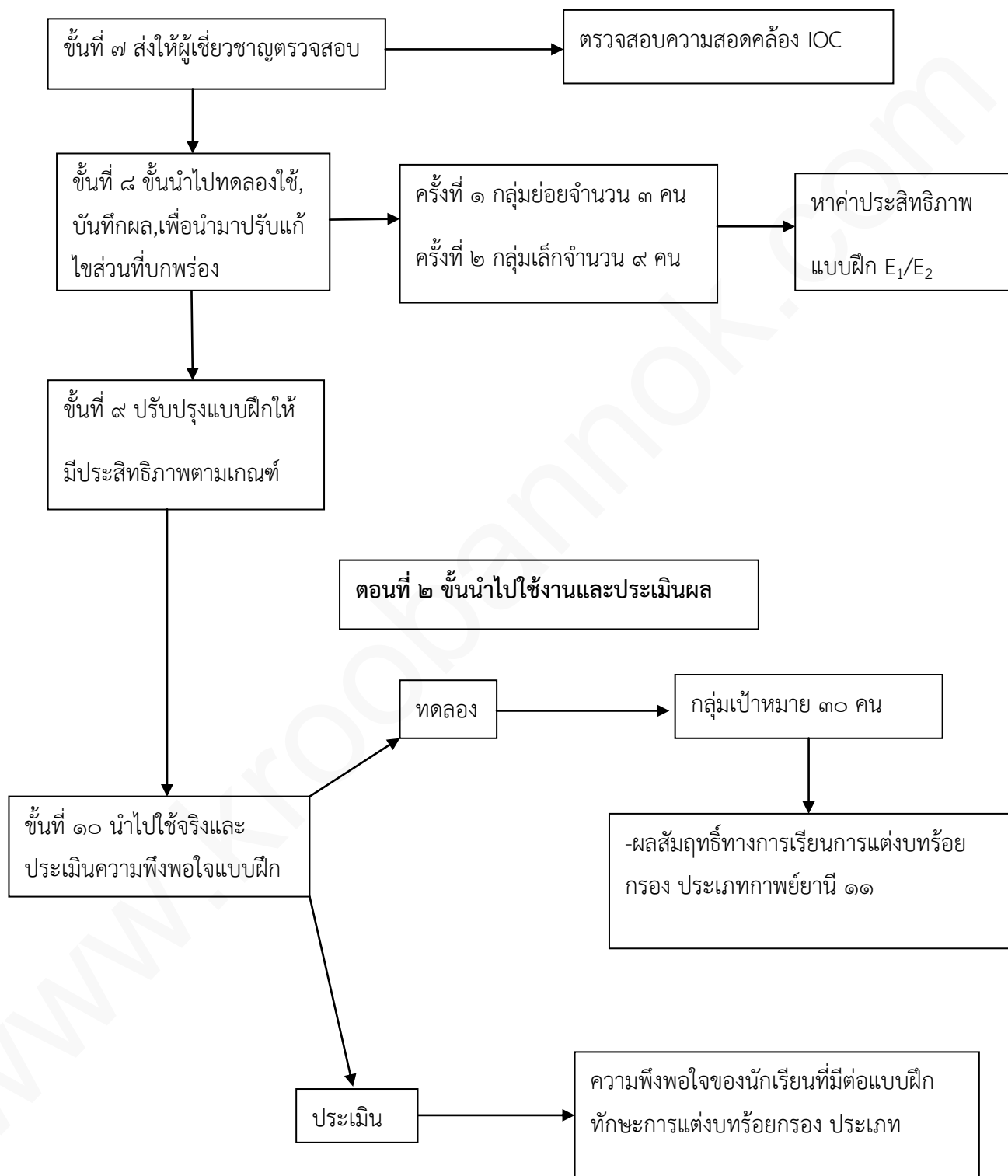
กาพย์ยานี ๑๑ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๔	.๕๐-๕.๐	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๓	.๕๐-๔.๔๙	ระดับความพึงพอใจด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒	.๕๐-๓.๔๙	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑	.๕๐-๒.๔๙	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑	.๐๐-๑.๔๙	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ (ต่อ)

แผนภูมิที่ ๔ แสดงขั้นตอนการสร้างแบบฝึก (ดัดแปลงจาก สุวิทย์ มูลคำ, ๒๕๕๐)

๕. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

๕.๑ แบบแผนการทดลอง

ใช้แผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (บุญชม, ๒๕๔๕) มีผังการทดลองดังนี้

O_1	X	O_2
-------	---	-------

O_1 หมายถึง คะแนนทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี

๑๑

O_2 หมายถึง คะแนนทดสอบหลังเรียน

๕.๒. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๕.๒.๑. ครูชี้แจงและอธิบายวิธีการศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้นักเรียนเข้าใจและมีความพร้อมที่จะเรียน

๕.๒.๒ ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /๑ จำนวน ๓๖ คน ด้วยแบบทดสอบสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง กาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖ ชุดฝึก เก็บข้อมูลไว้เพื่อการวิเคราะห์ต่อไป

๕ .๒.๓ ดำเนินการทดลอง ตามกิจกรรมแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น จำนวน ๗ ชุด โดยการศึกษาตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแบบฝึกทักษะ

๕ .๒.๔ หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม (Pretest) แต่สลับตัวเลือก เก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ต่อไป

๖. การวิเคราะห์ข้อมูล

๖.๑ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ สร้างแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐

๖.๒ หาค่าเฉลี่ยคะแนน การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๖.๓ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ และหลังการใช้แบบฝึกทักษะโดยการทดสอบค่า t-test (Paired Sample t- Test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

๖.๔ ประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๗. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๗.๑.สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง หรือค่ากลางที่ใช้บรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรที่ศึกษาวิจัย ค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ยใช้สัญลักษณ์แทนด้วย \bar{X} ของค่าคะแนนวัดความพึงพอใจของนักเรียน และค่าคะแนนการทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะใช้สูตรคำนวณ

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนข้อมูล

๗.๒.ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นการวัดการกระจายที่ใช้คู่กันกับค่าเฉลี่ยเลขคณิต เป็นค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของข้อมูลแต่ละตัวจากค่ามัชฌิมเลขคณิต สัญลักษณ์แทนค่าสถิติของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ S หรือ S.D.ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นการมองค่าเฉลี่ยของความแตกต่างในรูปของเส้นตรง ถ้ามองในรูปของพื้นที่ คือยกกำลังสองของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S^2 หรือ σ^2 ใช้สูตรการคำนวณดังนี้ (กลุ่มงานฝึกอบรมการวิจัย (วช), 2547)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทนค่าคะแนนแต่ละตัว

N แทนค่าจำนวนคะแนนในกลุ่ม

Σ แทนค่า ผลรวม

๗ .๓. t-test (Paired Samples T-Test) ใช้ทดสอบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ผลการทดสอบ ก่อนเรียนแบบฝึกทักษะและหลังเรียนแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภตกาพย์ยานี ๑๑ ใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณ

๗.๔ ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ภาคผนวก ก หน้า ๖๓-๖๖) ใช้สูตรคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมิน

+๑ เมื่อแน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภตกาพย์ยานี ๑๑ มีความสอดคล้อง / แน่ใจว่าเหมาะสม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภตกาพย์ยานี ๑๑ มีความสอดคล้อง / ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม

-๑ เมื่อแน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภตกาพย์ยานี ๑๑ ไม่มีความสอดคล้อง / แน่ใจว่าไม่เหมาะสม

นำค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า ๐ .๕๐ แสดงว่าแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมในด้านต่างๆ ถ้าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้น้อยกว่า ๐ .๕๐ แสดงว่าแบบฝึกทักษะไม่มีความเหมาะสมในด้าน

ต่างๆ ใช้เกณฑ์ค่า IOC มีค่ามากกว่า ๐.๕๐ จึงจะนำแบบฝึกทักษะนั้นๆไปใช้งาน

๗.๕ การคำนวณประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E_1/E_2 ใช้สูตรการคำนวณ มีความหมายดังนี้ ๘๐ ตัวแรก เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ๘๐ ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลโดยรวม (E_2) ใช้สูตรการหาประสิทธิภาพดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนที่สอบได้ของทุกคน} / \text{ผลรวมของคะแนนเต็มทุกคน}}{\times 100}$$

ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มซึ่งต้องมีค่าสูงจึงจะชี้ถึงประสิทธิภาพได้ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ร้อยละ ๘๐

๘๐ ตัวแรก ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ เกิดจากการนำคะแนนที่สอบได้ระหว่างดำเนินการ (ระหว่างเรียน หรือระหว่างที่ทำการทดลอง) มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งจะต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๘๐ ตัวหลัง ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลโดยรวม เกิดจากการนำคะแนนจากการวัดโดยรวม เมื่อสิ้นสุดการสอนหรือสิ้นสุดการทดลองมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๗ .๖ ค่าอำนาจการจำแนก (r) ของแบบทดสอบ โดยแบ่งทดสอบนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และกลุ่มอ่อน (มนสิข สิริธสมบุญ, ๒๕๕๐: ๑๒๘-๑๒๙) ใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$r = \frac{P_H - P_L}{N/2}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจการจำแนก

P_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มเก่ง

P_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มอ่อน

N แทน จำนวนในกลุ่มเก่ง

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๐ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

- ๑ . สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- ๒ . ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบฝึกทักษะ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลโดยรวม ที่เปลี่ยนไปในตัวผู้เรียนเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
t	แทน	ค่าวิกฤติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที (t)
d.f.	แทน	แทนองศาแห่งความเป็นอิสระ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
Sig	แทน	ค่าวิกฤติที่แสดงการมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒. ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีวัตถุประสงค์ ๔ ประการคือ ๑) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐ ๒) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ กาพย์ยานี ๑๑ ๓) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะ ๔) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๔ ขั้นตอนคือ

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ การหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีประสิทธิภาพ E_o / E_c ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ๘๐ / ๘๐

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ ศึกษาผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชุดที่ ๑ - ๖

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๑ -๖

ตอนที่ ๔ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๔ วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่ต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ตอนที่ ๑

หาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีประสิทธิภาพ E_o / E_u ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ๘๐ / ๘๐

ตารางที่ ๒ แสดงประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชุดที่	เรื่อง	ทดสอบกลุ่มเล็ก		ทดสอบภาคสนาม	
		E_1	E_2	E_1	E_2
๑	ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี ๑๑	๘๐.๑๓	๘๐.๓๖	๘๒.๔๔	๘๔.๕๒
๒	ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑	๘๐.๓๔	๘๐.๗๖	๘๓.๓๒	๘๔.๔๑
๓	คำคล้องจองของกาพย์ยานี ๑๑	๘๐.๕๔	๘๐.๔๒	๘๑.๕๕	๘๓.๓๑
๔	กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑	๘๐.๒๖	๘๐.๕๗	๘๒.๖๓	๘๓.๒๘
๕	การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑	๘๐.๓๔	๘๐.๗๖	๘๑.๔๓	๘๔.๔๖
๖	การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามความคิดสร้างสรรค์	๘๐.๖๗	๘๐.๘๓	๘๑.๗๙	๘๒.๖๓
๗	การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	-	-	-	-
ประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย		๘๐.๓๘	๘๐.๖๒	๘๐.๑๙	๘๓.๗๗

จากตารางที่ ๑ แสดงว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในการทดสอบกลุ่มเล็กและการทดสอบภาคสนามโดยเฉลี่ยมีค่า E_o / E_u เท่ากับ ๘๐.๓๘ / ๘๐.๖๒ และ ๘๒.๑๙ / ๘๓.๗๗ ตามลำดับ

แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ค่า E_o / E_u ที่กำหนดไว้เท่ากับ ๘๐ / ๘๐

ตอนที่ ๒

ศึกษาผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชุดที่ ๑ - ๖

ตารางที่ ๓ คะแนนทดสอบเฉลี่ยก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชุดฝึกทักษะที่ ๑ - ๖

ชุดฝึกทักษะ	คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน		คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน		t-value	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑	๕.๒๓	.๙๗	๘.๑๓	๑.๑๔	-๑๑.๕๖๕	.๐๐๐
๒	๕.๔๗	๑.๐๐	๗.๙๗	๑.๐๖	-๑๑.๑๘๐	.๐๐๐
๓	๕.๕๗	.๘๕	๘.๑๗	.๙๕	-๑๗.๕๐๒	.๐๐๐
๔	๕.๕๐	.๙๗	๘.๒๗	.๘๗	-๑๙.๕๘๒	.๐๐๐
๕	๕.๘๗	๑.๓๘	๘.๓๗	.๙๙	-๑๓.๕๗๗	.๐๐๐
๖	๕.๕๓	๑.๑๗	๘.๑๓	.๙๗	-๑๔.๑๙๒	.๐๐๐
เฉลี่ย	๕.๕๓	-	๘.๑๗	-	-	-

* $p < .๐๕$

แผนภูมิที่ ๕ คะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้แบบฝึกทักษะและคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชุดฝึกทักษะที่ ๑ - ๖

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของผลการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะพบว่า ผลการเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ มีผลการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ ๘.๑๗ คะแนน ผลการเรียนเฉลี่ยก่อนการใช้แบบฝึกทักษะเท่ากับ ๕ .๕๓ คะแนน ผลคะแนนเฉลี่ยการเรียนหลังใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าผลคะแนนเฉลี่ยการเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ ๓

ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๑ -๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบ่งการวิเคราะห์เป็น ๖ ชุดดังนี้

ตารางที่ ๔ ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๑ ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี ๑๑

คะแนนผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	๓๐	๕.๒๓	.๙๗๑	-๑๑.๕๖๕*	.๐๐๐
หลังเรียน	๓๐	๘.๑๓	๑.๑๓๗		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔ ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะชุดที่ ๑ ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี ๑๑ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๕ .๒๓ คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๒ .๘ คะแนน ผลสัมฤทธิ์การเรียนก่อนใช้แบบฝึกทักษะและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๕ ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๒ ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑

คะแนนผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	๓๐	๕.๕๗	๑.๐๐๘	-๑๑.๑๘๐*	.๐๐๐
หลังเรียน	๓๐	๗.๙๗	๑.๐๖๖		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะชุดที่ ๒ ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๕ .๕๗ คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๒ .๔ คะแนน ผลสัมฤทธิ์การเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๖ ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๓ คำคล้องจองของกาพย์ยานี ๑๑

คะแนนผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	๓๐	๕.๕๗	.๘๕๑	-๑๗.๕๐๒ *	.๐๐๐
หลังเรียน	๓๐	๘.๑๗	.๙๕		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๖ ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะชุดที่ ๓ คำคล้องจองของกาพย์ยานี ๑๑ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๕.๕๗ คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๘.๑๗ คะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ตารางที่ ๗ ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๔ กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑

คะแนนผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	๓๐	๕.๕๐	.๙๗	-๑๙.๕๒๑ *	.๐๐๐
หลังเรียน	๓๐	๘.๒๗	.๙๕		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๗ ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะชุดที่ ๔ กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๕.๕๐ คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๘.๒๗ คะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ตารางที่ ๘ ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๕ การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑

คะแนนผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	๓๐	๕.๘๗	๑.๓๘	-๑๓.๕๗๗ *	.๐๐๐
หลังเรียน	๓๐	๘.๓๗	.๘๗		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๘ ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะชุดที่ ๕ การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๕ .๘๗ คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๒.๕ คะแนน ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๙ ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๖ การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามความคิดสร้างสรรค์

คะแนนผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	๓๐	๕.๕๓	๑.๑๗	-๑๔.๑๙๒*	.๐๐๐
หลังเรียน	๓๐	๘.๑๓	.๙๗		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๙ ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะชุดที่ ๖ การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามความคิดสร้างสรรค์ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๕ .๕๓ คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ๒.๖๕ คะแนน ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตอนที่ ๔

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ด้านเนื้อหา และ ด้านกระบวนการเรียนรู้

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา			
๑.เนื้อหาสาระของแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	๔.๓๑	.๗๓	มาก
๒.เนื้อหา มีความเหมาะสมกับนักเรียน	๔.๖๒	.๕๘	มากที่สุด
๓.เนื้อหาในแต่ละชุดฝึกมีความน่าสนใจ	๔.๒๓	.๕๙	มาก
๔.เนื้อหาในแต่ละชุดฝึกการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียน	๔.๔๗	.๕๗	มาก
ด้านกระบวนการเรียนรู้			
๕.กิจกรรมในแต่ละแบบฝึกทักษะน่าสนใจของนักเรียน	๔.๔๒	.๕๙	มาก
๖.กิจกรรมมีความเหมาะสม นักเรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์	๔.๔๐	.๕๘	มาก
๗.กิจกรรมในแบบฝึกทักษะส่งเสริมทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ แก่ผู้เรียน	๔.๔๒	.๖๓	มาก
๘.กิจกรรมมีความท้าทายผู้เรียนช่วยพัฒนาทักษะการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ของผู้เรียน	๔.๔๑	.๕๕	มาก

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดแบบฝึกทักษะการแต่ง
บทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ด้านสื่อการ
เรียนรู้ และด้าน การวัดผลและประเมินผล

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
ด้านสื่อการเรียนรู้			
๙.คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละแบบฝึกทักษะ เป็นขั้นตอน ชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจได้ง่าย	๔.๓๘	.๕๓	มาก
๑๐.แบบฝึกทักษะน่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน	๔.๔๓	.๕๘	มาก
๑๑.แบบฝึกทักษะสอดคล้องกับเนื้อหา	๔.๓๕	.๕๗	มาก
๑๒.แบบฝึกทักษะเน้นส่งเสริมทักษะการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ของผู้เรียน	๔.๓๕	.๕๔	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล			
๑๓.แบบทดสอบในแต่ละแบบฝึกทักษะสอดคล้องกับเนื้อหา	๔.๓๗	.๕๙	มาก
๑๔.การทดสอบแต่ละชุดฝึกช่วยให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของ ตนเอง	๔.๓๗	.๖๑	มาก
๑๕.แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับความสามารถของ นักเรียน	๔.๓๕	.๕๙	มาก
๑๖.ผลการทดสอบช่วยให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องของตนเองและนำ ผลไปใช้พัฒนาทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของ ตนเอง	๔.๔๔	.๕๔	มาก
โดยรวม	๔.๓๙	.๕๘	มาก

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดฝึก
ทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้ง ๔ ด้านมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = ๔.๓๙$;
S.D. = .๕๘) ด้านเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดส่วนด้านอื่นๆมีความพึง
พอใจระดับมาก เนื้อหาสาระของแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ มีความ
ชัดเจน เข้าใจง่ายมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจต่ำสุด ($\bar{X} = ๔.๓๑$)

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๐ กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย สรุปผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

- ๑ . วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- ๒ . สมมติฐานการวิจัย
- ๓ . ขอบเขตของการศึกษา
- ๔ . วิธีการดำเนินการศึกษา
- ๕ . สรุปผลการวิจัย
- ๖ . อภิปรายผล
- ๗ . ข้อเสนอแนะ

๑. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐

๒. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ

๓ . เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ กาพย์ยานี ๑๑

๔. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๒.สมมติฐานการวิจัย

๑. แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐

๒. ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หลังการใช้แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑ – ๖ สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ

๓ .เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ชุดฝึกทักษะที่ ๑ – ๖ มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕

๔.นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความพึงพอใจที่ต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับพึงพอใจมาก

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑.๑ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ การศึกษา ๒๕๕๖ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๓๐ จำนวน ๓ ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน ๑๐๒ คน

๓.๑.๒ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /๑ การศึกษา ๒๕๕๖ ภาคเรียนที่ ๑ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐ จำนวน ๑ ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน ๓๖ คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

๓.๒ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

๓.๒.๑ ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๓.๒.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ และ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

๓.๓.๑ แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๗ ชุดฝึกประกอบด้วย

- ๑.ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี ๑๑
- ๒.ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี ๑๑
- ๓ .คำคล้องจองของกาพย์ยานี ๑๑
- ๔.กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- ๕.การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
- ๖ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ตามความคิดสร้างสรรค์
- ๗ .การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม

๓.๓.๒ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย ชนิด ๔ ตัวเลือก จำนวน ๖ ชุดฝึก ชุดละ ๑๐ ข้อ รวม ๖๐ ข้อ

๓.๓.๓ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน ๑๖ ข้อ

๓.๔ ระยะเวลาในการศึกษา

เริ่มดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เริ่มทำการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

๔. วิธีการดำเนินการศึกษา

๔.๑ ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะได้ดำเนินการ ๙ ขั้นตอน (ดัดแปลงจาก สุวิทย์ มูลคำ, ๒๕๕๐) ดังนี้

๔.๑.๑ ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการเรียนการสอน ปัญหาไม่ผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๔.๑.๒ ขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักสูตร จุดประสงค์ กิจกรรม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ หลักสูตรสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์การเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๓ ขั้นพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาจากขั้นที่ ๔.๑.๑ และ ๔.๑.๒ กำหนดโครงเรื่อง เนื้อหาที่จะจัดทำแบบฝึก

๔.๑.๔ ขั้นศึกษารูปแบบการสร้างแบบฝึก จากเอกสารตัวอย่าง

๔.๑.๕ ขั้นออกแบบชุดฝึกให้มีรูปแบบที่หลากหลาย

๔.๑.๖ ขั้นสร้างแบบฝึกแต่ละชุด พร้อมทั้งสร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ได้แบบฝึกทักษะ ๗ ชุด แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๖ ชุดฝึก

๔.๑.๗ ขั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เนื้อหา ความสอดคล้องแบบฝึกทักษะ

๔.๑.๘ ขั้นนำไปทดลองใช้ ครั้งที่ ๑ กลุ่มย่อยจำนวน ๓ คน ครั้งที่ ๒ กลุ่มเล็ก จำนวน ๙ คน ครั้งที่ ๓ กลุ่มใหญ่จำนวน ๓๐ คน หาค่าประสิทธิภาพแบบฝึก E_1/E_2

๔.๑.๙ ขั้นปรับ แก้ แบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

๔.๒ ขั้นตอนการนำไปใช้งานและประเมินผล

๔.๒.๑ ทดลองใช้แบบฝึกทักษะกับกลุ่มเป้าหมาย ๓๐ คน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ และหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

๔.๒.๒ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๕. สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี

๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖ ชุดที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการทดสอบกลุ่มเล็กและการทดสอบภาคสนามได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๘๐.๓๘ / ๘๐.๖๒ และ ๘๒.๑๙ / ๘๓.๗๗ ตามลำดับ ผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะนี้สูงกว่าสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้ง ๖ ชุด หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๓. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้ง ๖ ชุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๔. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับที่ดีมากมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ ๔.๓๙ ค่า S.D .๕๘ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๖. อภิปรายผล

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๗ ชุดฝึกทักษะ ทำการทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑ ถึงชุดที่ ๖ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของแบบฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เป็นการชี้ให้เห็นผลของแบบฝึกทักษะสามารถเพิ่มทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ให้นักเรียนได้ อีกทั้งแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือช่วยเสริมความเข้าใจและพัฒนาทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะแบบฝึกทักษะช่วยในการฝึกฝนและทำซ้ำได้ด้วยตนเอง ประกอบกับแบบฝึกทักษะมีความน่าสนใจทั้งเนื้อหาและภาพประกอบ สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ของผู้เรียน การทดสอบท้ายบทแบบฝึกทักษะช่วยให้ครูผู้สอนทราบความสามารถของผู้เรียนเพื่อช่วยสอนซ่อมเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ธงไชย (๒๕๕๔) ที่ศึกษาการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๙ ชุด พบว่าแบบฝึกทั้ง ๙ ชุดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ๘๐/๘๐ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะทั้ง ๙ ชุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ทฤษฎีที่ธงชัย (๒๕๕๔) นำมาใช้คือทฤษฎีการสร้างแบบฝึกทักษะของซีลส์และกลาสโว์ (Seel and Glasglow, ๑๙๙๐) แต่ในการศึกษานี้ผู้วิจัยใช้ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอนไดค์ (Edward Thorndike) การเรียนรู้เป็นการเกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connection) ระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) กับปฏิกิริยาตอบสนอง (Response) เรียกว่าการลองถูกลองผิด (Trial and Error) ธอนไดค์ได้สร้างกฎการเรียนรู้ ๓ ข้อคือ ๑) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึง สภาพความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานและประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาทสมองกล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่

หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เห็น ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมตามองค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ ๒)กฎแห่งการฝึกหัด(Law o f Exercise) หมายถึงการที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำๆบ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสำเร็จถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเรียนรู้และการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จ ๓)กฎแห่งความพอใจ (Law of Effect) กฎนี้เป็นผลทำให้เกิดความพอใจ กล่าวคือ เมื่ออินทรีย์ได้รับความพอใจ จะทำให้หรือสิ่งเชื่อมโยงแข็งแกร่ง ในทางกลับกันหากอินทรีย์ได้รับความไม่พอใจ จะทำให้พันธะหรือสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลง หรืออาจกล่าวได้ว่า หากอินทรีย์ได้รับความพอใจจากผลของการทำกิจกรรม ก็จะเกิดผลดีกับการเรียนรู้ทำให้อินทรีย์อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นอีก ในทางตรงข้ามหากอินทรีย์ได้รับผลที่ไม่พอใจก็จะทำให้ไม่อยากเรียนรู้หรือเบื่อหน่ายและเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้แบบฝึกทักษะสอดคล้องกับ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ (B.F. Skinner) ผู้ที่เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้คือ สกินเนอร์ โดยที่เขามีความคิดเห็นว่าทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกนั้นจำกัดอยู่กับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนน้อยของมนุษย์ พฤติกรรมส่วนใหญ่แล้วมนุษย์จะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเองไม่ใช่เกิดจากการจับคู่ระหว่างสิ่งเร้าใหม่กับสิ่งเร้าเก่าตามการอธิบายของพาฟลอฟ สกินเนอร์ได้อธิบาย คำว่า "พฤติกรรม" ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ตัว คือ ๑)สิ่งที่ก่อให้เกิดขึ้นก่อน ๒)พฤติกรรม ๓)ผลที่ได้รับซึ่งทั้ง ๓ องค์ประกอบจะดำเนินต่อเนื่องกันไป ผลที่ได้รับจะกลับกลายเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดขึ้นก่อนอันนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมและนำไปสู่ผลที่ได้รับตามลำดับ เกิดการเรียนรู้แบบการลงมือกระทำเองการเสริมแรง (Reinforcement) คือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งจะแยกเป็น ๒ ประเภทคือ การเสริมแรงทางบวก คือสิ่งที่ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น และการเสริมแรงทางลบ คือสิ่งที่เมื่อนำออกไปแล้วจะทำให้การแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น การลงโทษ การเสริมแรงทางลบและการลงโทษมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและมักจะใช้แทนกันอยู่เสมอ แต่การอธิบายของสกินเนอร์การเสริมแรงทางลบและการลงโทษต่างกัน โดยเขาได้เน้นว่าการลงโทษนั้นเป็นการระงับหรือหยุดยั้งพฤติกรรม แต่การลดการเสริมแรงด้านลบทำให้เกิดพฤติกรรมเพิ่มขึ้น และงานวิจัยนี้ได้สนับสนุนแนวคิดของทิสนา (๒๕๔๘) ในศาสตร์การสอนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะมาประกอบในการสร้างแบบฝึกทักษะและพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อให้ได้แบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ๘๐ /๘๐ แต่แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ๘๒.๑๙ /๘๓.๗๗ ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบและผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง ทำให้ได้แบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกับผลสัมฤทธิ์ก่อนการใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญที่ตัวผู้เรียนเป็นการจัดการศึกษา การเรียน การสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนเรียนปฏิบัติจริง ฝึกหัดตนเอง พัฒนาการเรียนรู้ โดยมีครูผู้สอนเป็นพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำ ชี้แนะอธิบายก่อนการใช้แบบฝึกเพื่อให้ นักเรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง การใช้แบบฝึกทักษะสามารถตอบสนองการเรียนรู้ นักเรียนรายบุคคลได้ ปัญหาการเรียนรู้ช้าเร็วเป็นปัญหาในการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมาก ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองการเรียนรู้ของนักเรียนที่แตกต่างกัน นักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้าต้องการเวลาในการเรียนรู้มากขึ้นกว่านักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็ว การใช้สื่อการเรียนการสอนที่

หลากหลายช่วยครูแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ในห้องเรียนได้ในระดับหนึ่ง แนวคิดนี้ช่วยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นแต่ทั้งนี้ปัญหาการเรียนรู้ก็มีหลายปัจจัย ครูผู้สอนต้องใช้ความตั้งใจอย่างสูง และมีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ในห้องเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนและใช้แบบฝึกทักษะเป็นวิธีที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้

ผลการใช้แบบฝึกทักษะเพื่อเพิ่มทักษะการแต่งบทร้อยกรอง กาพย์ยานี ๑๑ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งใช้หลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ตามแนวทางของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนกันนั้น จรินทร์งามแมน (๒๕๕๓) ผลการใช้แบบฝึกทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ผลการใช้แบบฝึกทักษะนักเรียนมีความพึงพอใจแบบฝึกทักษะเพราะว่าแบบฝึกทักษะมีความน่าสนใจ มีรูปแบบที่หลากหลาย มีรูปการ์ตูนประกอบที่สวยงาม ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาเป็นไปตามรูปแบบการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีของ พินิจ จันทรชัย (๒๕๔๖) อำนวย เลื่อมใส (๒๕๔๖) พรพรม อุตตวันกุล (๒๕๔๗) และสุจินดา พัทธภิญโญ (๒๕๔๘) และได้ผลตามการสร้างแบบฝึกของ สุวิทย์ มูลคำ (๒๕๕๐) กุศยา แสงเดช (๒๕๔๕) การสร้างแบบฝึกทักษะกาพย์ยานี ๑๑ ได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะตามแนวทางที่ผู้รู้ได้ให้ข้อชี้แนะแนวทางการดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะที่กล่าวมา ผลของการนำแบบฝึกทักษะกาพย์ยานี 11 ที่สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกไปใช้งานพบว่าแบบฝึกทักษะให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉันทนา การสะอาด (๒๕๔๗) รุ่งรัตน์ ชูเจริญตรากุล (๒๕๕๕) และสุพรรณมา สงวนศิลป์ (๒๕๔๔) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผลการใช้แบบฝึกทักษะก่อนและหลังใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจกล่าวได้ว่าแบบฝึกทักษะสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนแตกต่างจากการที่ไม่ใช้แบบฝึกทักษะ เมื่อพิจารณาถึงระดับคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะทำให้เกิดความมั่นใจว่าแบบฝึกทักษะนั้นสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถเรียนรู้ได้เป็นรายบุคคล ตามความสามารถในการเรียนรู้ได้ของนักเรียน ช่วยแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียนและช่วยแบ่งเบาภาระงานสอนของครูได้ แต่ทั้งนี้ครูต้องใช้ความเอาใจใส่ การฝึกของเด็กเป็นรายบุคคลด้วย เพราะเด็กที่เรียนรู้ได้ช้าจะใช้เวลาในการเรียนรู้นานกว่าปกติและการติดตามเอาใจใส่ในกระบวนการเรียนรู้ของเด็กที่มีปัญหาด้านเรียนรู้ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอีกประการหนึ่งซึ่งไม่ควรที่ครูจะละเลย การศึกษาในครั้งนี้ผลการใช้แบบฝึกทักษะเป็นไปในทิศทางเดียวกันผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาที่มีผู้ได้ทำการศึกษาดังที่ได้กล่าวมา ข้อเด่นอีกประการหนึ่งของแบบฝึกทักษะคือ ครูผู้สอนสามารถเลือกและนำประเด็นปัญหาของการเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไปเป็นไปตามเป้าหมายของการเรียนรู้ หรือตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยเรื่องนั้นสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบของแบบฝึกทักษะให้เด็กมีความสนใจ และสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะที่ครูสร้างขึ้นมาช่วยแก้ปัญหาการเรียนรู้ในห้องเรียนนั้นๆได้

สรุปการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีขั้นตอน มีกระบวนการเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหา เกิดการอยากรู้ อยากเห็น ซึ่งทั้งหมดถือเป็นกระบวนการ ผลการทดสอบความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนมีความเห็นด้วยในระดับดีมากต่อแบบฝึกทักษะซึ่งมีเนื้อหาที่น่าสนใจมีหลากหลายกิจกรรมในแต่ละชุดฝึก สร้างความอยากเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มขึ้นและได้

ฝึกทักษะเป็นไปตามขั้นตอนของแบบฝึกเกิดการทำแบบฝึกซ้ำๆและต่อเนื่องเนื้อหาของแบบฝึกทักษะเริ่มจากง่ายไปหายากซึ่งเป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง

๗. ข้อเสนอแนะ

๑. การสร้างแบบฝึกทักษะผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรมที่จะนำมาใช้ในแบบฝึกทักษะ การทดสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ แบบฝึกที่ดีควรตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ และควรสร้างแบบฝึกทักษะเรื่องอื่นๆที่เป็นปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน และพัฒนาแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ นำไปแบบฝึกทักษะไปใช้งานและวัดผลการศึกษาและประเมินผลการใช้แบบฝึก และนำแบบฝึกทักษะไปใช้งานที่แพร่หลายมากขึ้น

๒. นักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้ากว่าเพื่อนควรได้รับการฝึกซ้ำมากขึ้นเพื่อให้นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองแบบค่อยเป็นค่อยไป และควรได้รับคำแนะนำช่วยเหลือการเรียนรู้ หรือเพิ่มตัวอย่างเพิ่มเติม ผู้สอนควรปรับการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นตามความสามารถของผู้เรียน เมื่อนำแบบฝึกทักษะนี้ไปใช้งานและติดตามผลการเรียนของเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ได้ช้า พร้อมทั้งปรับวิธีการสอนการฝึกให้สามารถแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ หากการใช้แบบฝึกทักษะไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ ควรศึกษาเครื่องมือชนิดอื่นๆ ศึกษาแบบฝึกทักษะที่สามารถใช้งานได้กับผู้เรียนรู้ได้หลายระดับความสามารถในการเรียนรู้ หรืออาจศึกษาแบบฝึกที่แก้ไขปัญหาคือเด็กที่เรียนรู้ได้ช้าโดยเฉพาะยิ่งจะเป็นการดี และพัฒนาแบบฝึกนั้นๆให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเพื่อที่จะช่วยครูแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ในห้องเรียน

๓. สำหรับนักเรียนที่มีทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ผู้สอนสามารถพัฒนาต่อยอดจากผลการทดสอบแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑พัฒนาทักษะนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับนักเรียนในการออกไปหาประสบการณ์เรียนรู้นอกชั้นเรียน และเรียนรู้ผู้อื่นซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะ ความสามารถ เพิ่มประสบการณ์แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี หรือสร้างแบบทดสอบความถนัดเพื่อคัดแยกเด็กที่มีความสามารถมีทักษะที่ดีในการแต่งบทร้อยกรองเพื่อพัฒนาต่อยอดนักเรียน หรือส่งเสริมทักษะของเด็กที่มีให้ประสบผลสำเร็จตามความสามารถ ครูอาจพัฒนาแบบฝึกขั้นสูงเพื่อการแข่งขันทักษะทางวิชาการที่จัดแข่งขันในระดับต่างๆ ศึกษารูปแบบการฝึกพร้อมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบอื่นๆเพื่อพัฒนาเด็กที่มีทักษะให้สามารถต่อยอดทักษะขั้นสูงได้ในเวลาสั้นๆหรือในเวลาที่ยากัดเพราะการเรียนรู้ในห้องเรียนมีการเรียนรู้หลายๆวิชา และนำทฤษฎีการเรียนรู้อื่นๆที่จะนำพาเด็กให้แสดงศักยภาพในตัวเด็กอย่างเต็มความสามารถในเวลาที่ยากัดแข่งขันทักษะทางวิชาการ

๔. การใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนที่ทำแบบฝึกทักษะไม่เสร็จในเวลาที่ยากัดนั้น ครูผู้สอนควรจัดสรรเวลาเพื่อพัฒนาทักษะเด็กที่เรียนรู้ได้ช้าและให้เวลาแก่เด็กกลุ่มนี้เป็นพิเศษหากเด็กมีความพยายามในการเรียนรู้ซึ่งแบบฝึกทักษะบางชุดเด็กอาจใช้เวลาในการเรียนรู้มากกว่าเวลาที่กำหนดให้

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

Davies, I.K (๑๙๗๑). *The management of learning*. London: McGraw-Hill.

River, W.M. (๑๙๖๘). *Teaching foreign-language skills*. Chicago: The University of Chicago Press.

ภาษาไทย

กาญจนา อรุณสุขจุฑา.(๒๕๔๖). *ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,เชียงใหม่.

กิจมาโนชญ์ โรจนทรัพย์.(๒๕๕๔). *แบบเรียนภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: บริษัทอัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

กลุ่มงานฝึกอบรมการวิจัย,สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช). (๒๕๔๗).*ตำราฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ ๒.กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

กุศยา แสงเดช.(๒๕๔๕). *แบบฝึก*. กรุงเทพฯ:แม่ค.

จรินทร์ งามมั่น. (๒๕๕๓). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี ๑๑ สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๑* . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉันทนา การสะอาด.(๒๕๔๗). *การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,มหาสารคาม.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์.(๒๕๓๙). *กระบวนการสนนิเวทยาการและระบบสื่อการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ ๔. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธงชัย สุทธิศิลป์.(๒๕๕๔). *รายงานการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑* . โรงเรียนจัตุรัสวิทยาคาร สำนักงานพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต ๓๐ .

ทศนา แคมณี.(๒๕๔๘). *ศาสตร์การสอน*.พิมพ์ครั้งที่ ๔ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิพนธ์ เบญจกุล. (๒๕๕๖). **วิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS ได้อย่างไร. วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา,** ๓๓(๒), หน้า ๒๘-๔๑.

บงกชกร ทับเที่ยง.(๒๕๕๖).**การใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิจารณ์ฐาน เรื่องประชากรกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโป่งน้อย อำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,เชียงใหม่.**

บุญชม ศรีสะอาด.(๒๕๔๕).**การวิจัยเบื้องต้น.พิมพ์ครั้งที่ ๗.กรุงเทพฯ:สุวีรสาส์น.**

บุญชม ศรีสะอาด.(๒๕๔๖).**การวิจัยสำหรับครู.กรุงเทพฯ:สุริยสาส์น.**

ประยอม ของทอง.(มปก).**การแต่งคำประพันธ์.กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิชย์.**

พรพรม อัดวัฒนากุล.(๒๕๔๗).**ผลการใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยใช้การแก้ปัญหาแบบปลายเปิด สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพฯ.**

พินิจ จันทรชัย.(๒๕๔๖).**การสร้างแบบฝึกทักษะประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรื่องบุญพระเวทร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,มหาสารคาม.**

มนสิข สิริสมบุญ. (๒๕๕๐). **ระเบียบวิธีวิจัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร,พิษณุโลก.**

ราชบัณฑิตสถาน.(๒๕๔๒). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ .กรุงเทพฯ:นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.**

รักพงษ์ วงษ์ธานี (๒๕๔๗). **เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียน และความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวิธีเรียนที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,มหาสารคาม.**

รุ่งรัตน์ ชูเจริญตรากุล. (๒๕๕๕). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนสะกดคำยาก โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓. โรงเรียนหนองม่วงวิทยาคาร สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖ .

วีระ ไทยพานิช.(๒๕๒๘). โสตทัศนศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศศิธร ัญญณณานันท์. (๒๕๔๒). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: เอ็ดดูเคชั่น.

สมนึก ภัททิยธนี.(๒๕๔๖). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กทม: ประสานการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ . (๒๕๓๗). รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๕๒). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (๒๕๔๗). ตำราชุดฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒ . กรุงเทพฯ: สำนักงานวิจัยแห่งชาติ.

สุจินดา พัทธภิญโญ.(๒๕๔๘).ชุดการสอนซ่อมเสริมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ :

สุพรรณนา สงวนศิลป์. (๒๕๔๔). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนสะกดคำยากจากหนังสือเรียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ . ปรินูญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุนันท์ สันติเดชา.(๒๕๔๗).รายงานการใช้แบบฝึกเพื่อแก้ปัญหาเด็กเรียนออกเสียงภาษาไทยไม่ถูกต้อง. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.

สุวิทย์ มูลคำ.(๒๕๔๙).การเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการคิด. กรุงเทพฯ :ดวงกมลสมัย.

อำนวย เลื่อมใส.(๒๕๔๖).การสร้างหนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบการเรียน เรื่องผ้าน้ำย่อย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,มหาสารคาม.

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง

ประเภทกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 1 – ชุดที่ 6

หมายเหตุ ชุดฝึกทักษะชุดที่ 7 เป็นแบบฝึกแต่งกาพย์ยานี 11 ไม่มีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ภาคผนวก ข

ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11

1. ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี 11

2. ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี 11

3. คำคล้องจองของกาพย์ยานี 11

4. กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี 11

5. การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี 11

6. การแต่งกาพย์ยานี 11 ตามความคิดสร้างสรรค์

หมายเหตุ ชุดฝึกทักษะชุดที่ 7 เป็นแบบฝึกแต่งกาพย์ยานี 11 ไม่มีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 1.ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าสมควรและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ถ้ามี)

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
1	+1	+1	+1	+1	+1	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	0	+1	+1	+1	0.80
4	+1	+1	+1	+1	+1	1
5	+1	+1	+1	+1	0	0.80

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
6	0	+1	+1	+1	+1	0.80
7	+1	+1	+1	+1	+1	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	+1	+1	+1	1
10	+1	+1	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ย IOC						0.94

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 2.ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าสมควรและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ถ้ามี)

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
1	+1	+1	0	+1	+1	0.80
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	0	+1	+1	+1	0.80
4	+1	+1	+1	+1	+1	1
5	+1	+1	+1	+1	+1	1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
6	0	+1	+1	+1	+1	0.80
7	+1	+1	+1	+1	+1	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	0	+1	+1	0.80
10	+1	+1	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ย IOC						0.92

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 3.ค่าเฉลี่ยของกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าสมควรและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ถ้ามี)

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
1	+1	+1	0	+1	+1	0.80
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	0	+1	0.80
5	+1	+1	+1	+1	+1	1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
6	0	+1	+1	+1	+1	0.80
7	+1	+1	+1	0	+1	0.80
8	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	0	+1	+1	0.80
10	+1	+1	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ย IOC						0.90

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 4.กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าสมควรและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ถ้ามี)

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
1	+1	+1	0	+1	+1	0.80
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	+1	0	+1	0	+1	0.60
5	+1	+1	+1	+1	+1	1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
6	0	+1	+1	+1	+1	0.80
7	+1	+1	+1	0	+1	0.80
8	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	0	+1	+1	0.80
10	0	+1	+1	+1	+1	0.80
ค่าเฉลี่ย IOC						0.86

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 5.การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าสมควรและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ถ้ามี)

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
1	+1	+1	0	+1	+1	0.80
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	0	+1	0.80
5	+1	+1	+1	0	+1	0.80

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
6	0	+1	+1	+1	+1	0.80
7	+1	+1	+1	0	+1	0.80
8	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	0	+1	+1	0.80
10	+1	+1	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ย IOC						0.88

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบฝึกทักษะ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ชุดที่ 6.การแต่งกาพย์ยานี 11 ตามความคิดสร้างสรรค์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าสมควรและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ถ้ามี)

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
1	+1	+1	0	+1	+1	0.80
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	0	+1	0.80
5	+1	+1	+1	+1	+1	1

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนีความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	
6	0	+1	+1	+1	+1	0.80
7	+1	0	+1	0	+1	0.60
8	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	+1	+1	0	+1	+1	0.80
10	+1	+1	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ย IOC						0.86

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย(p) และค่าอำนาจการจำแนก(r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การ
แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 จำนวน 6 ชุด

- 1.ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี 11
- 2.ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี 11
- 3.คำคล้องจองของกาพย์ยานี 11
- 4.กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี 11
- 5.การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี 11
- 6.การแต่งกาพย์ยานี 11 ตามความคิดสร้างสรรค์

หมายเหตุ ชุดฝึกทักษะชุดที่ 7 เป็นแบบฝึกแต่งกาพย์ยานี 11 ไม่มีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะ
ชุดที่ 1 ความรู้และความไพเราะในเชิงลีลาของกาพย์ยานี 11

ข้อที่	p	r
1	0.53	0.40
2	0.42	0.45
3	0.60	0.32
4	0.46	0.42
5	0.38	0.27

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

ข้อที่	p	r
6	0.45	0.48
7	0.52	0.39
8	0.32	0.46
9	0.46	0.62
10	0.42	0.33

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะ
ชุดที่ 2 ลักษณะสัมผัสของกาพย์ยานี 11

ข้อที่	p	r
1	0.36	0.48
2	0.63	0.29
3	0.42	0.55
4	0.54	0.48
5	0.48	0.37

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

ข้อที่	p	r
6	0.52	0.29
7	0.55	0.44
8	0.34	0.49
9	0.60	0.42
10	0.56	0.41

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะ
ชุดที่ 3 คำคล้องจองของกาพย์ยานี 11

ข้อที่	p	r
1	0.25	0.54
2	0.60	0.50
3	0.55	0.39
4	0.43	0.66
5	0.36	0.55

ค่าความเชื่อมั่น 0.77

ข้อที่	p	r
6	0.64	0.43
7	0.46	0.40
8	0.37	0.58
9	0.52	0.61
10	0.55	0.44

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะ
ชุดที่ 4 กลวิธีในการแต่งกาพย์ยานี 11

ข้อที่	p	r
1	0.43	0.48
2	0.34	0.44
3	0.27	0.43
4	0.56	0.22
5	0.67	0.28

ค่าความเชื่อมั่น 0.81

ข้อที่	p	r
6	0.29	0.30
7	0.48	0.52
8	0.32	0.60
9	0.46	0.66
10	0.33	0.47

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะ
ชุดที่ 5 การเลือกใช้คำ สำนวนในการแต่งกาพย์ยานี 11

ข้อที่	p	r
1	0.30	0.67
2	0.43	0.54
3	0.40	0.60
4	0.50	0.40
5	0.52	0.42

ค่าความเชื่อมั่น 0.79

ข้อที่	p	r
6	0.64	0.42
7	0.60	0.25
8	0.30	0.36
9	0.42	0.44
10	0.29	0.35

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะ
ชุดที่ 6 การแต่งกาพย์ยานี 11 ตามความคิดสร้างสรรค์

ข้อที่	p	r
1	0.40	0.56
2	0.32	0.26
3	0.34	0.39
4	0.54	0.60
5	0.44	0.69

ค่าความเชื่อมั่น 0.86

ข้อที่	p	r
6	0.47	0.22
7	0.50	0.46
8	0.61	0.28
9	0.60	0.52
10	0.43	0.40

ภาคผนวก ง

คะแนนทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

ชุดที่ 1 – ชุดที่ 6

หมายเหตุ ชุดฝึกทักษะชุดที่ 7 เป็นแบบฝึกแต่งกายยานี 11 ไม่มีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 29 แสดงคะแนนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ ทั้ง 6 ชุด

เลขที่	ชุดที่ 1		ชุดที่ 2		ชุดที่ 3		ชุดที่ 4		ชุดที่ 5		ชุดที่ 6	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	6	8	6	8	6	9	6	9	6	8	5	9
2	6	6	5	6	5	7	5	8	5	9	4	7
3	5	7	5	7	5	7	6	8	6	8	7	9
4	6	9	6	9	6	9	7	9	7	9	7	10
5	7	8	7	8	5	8	4	8	4	8	6	8
6	5	10	5	8	5	8	5	7	5	7	5	7
7	6	9	6	9	6	9	6	9	6	9	3	7
8	4	8	4	8	4	8	6	9	6	9	5	8
9	5	8	5	8	5	8	5	8	5	8	6	9
10	4	9	4	9	4	8	4	7	4	6	7	9
11	6	10	6	10	6	9	6	9	7	9	5	8
12	5	8	5	8	6	8	6	8	6	8	6	8
13	6	7	5	7	5	7	7	10	7	10	4	8
14	4	9	4	9	6	9	4	7	4	7	8	7
15	3	6	5	6	5	6	5	9	5	8	4	7
16	5	8	5	8	5	8	4	9	4	9	6	9
17	5	7	7	7	7	9	6	8	8	10	5	8
18	6	8	6	8	6	8	6	8	6	8	7	9
19	4	8	4	6	4	6	6	8	6	8	4	7
20	6	9	6	9	6	9	4	7	4	7	6	8
21	5	10	5	8	6	8	5	8	5	8	5	8
22	6	9	8	9	7	10	6	9	8	9	7	9
23	7	8	7	8	7	8	6	8	6	8	5	7
24	5	8	6	8	6	8	5	8	9	10	6	10
25	5	9	5	9	5	9	6	10	6	10	4	7
26	6	7	6	7	6	8	4	7	4	7	5	7
27	4	9	6	9	6	9	7	9	7	9	6	9
28	4	6	4	6	5	7	5	7	5	8	6	7
29	5	7	5	8	5	9	6	8	8	8	6	9
30	6	9	6	9	7	9	7	9	7	9	6	9
\bar{X}	5.23	8.13	5.47	7.97	5.57	8.17	5.5	8.27	5.87	8.37	5.53	8.13

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ

การแต่งบทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี 11

1. ด้านสาระสำคัญ

2. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

3. เนื้อหา

4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

5. ด้านสื่อการเรียนรู้การสอน

6. ด้านการวัดประเมินผลการเรียน

หมายเหตุ ชุดฝึกทักษะชุดที่ 7 เป็นแบบฝึกแต่งกาพย์ยานี 11 ไม่มีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์
ยานี 11 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีระดับความ
พึงพอใจ 5 ระดับ

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหาสาระ					
1.เนื้อหาสาระของแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
2.เนื้อหามีความเหมาะสมกับนักเรียน					
3.เนื้อหาในแต่ละชุดฝึกมีความน่าสนใจ					
4.เนื้อหาในแต่ละชุดฝึกการแต่งกาพย์ยานี 11ฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียน					
ด้านกระบวนการเรียนรู้					
5.กิจกรรมในแต่ละแบบฝึกทักษะน่าสนใจของนักเรียน					
6.กิจกรรมมีความเหมาะสม นักเรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์					
7.กิจกรรมในแบบฝึกทักษะส่งเสริมทักษะการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11แก่ผู้เรียน					
8.กิจกรรมมีความท้าทายผู้เรียนช่วยพัฒนาทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 ของผู้เรียน					
ด้านสื่อการเรียนรู้					
9.คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละแบบฝึกทักษะ เป็นขั้นตอน ชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจได้ง่าย					
10.แบบฝึกทักษะน่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน					
11.แบบฝึกทักษะสอดคล้องกับเนื้อหา					
12.แบบฝึกทักษะเน้นส่งเสริมทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 ของผู้เรียน					

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดแบบฝึกทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์
ยานี 11 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีระดับความ
พึงพอใจ 5 ระดับ

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล					
13.แบบทดสอบในแต่ละแบบฝึกทักษะสอดคล้องกับเนื้อหา					
14.การทดสอบแต่ละชุดฝึกช่วยให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง					
15.แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน					
16.ผลการทดสอบช่วยให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องของตนเองและนำผลไปใช้พัฒนาทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี 11 ของตนเอง					

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

- 1.นายชัยรัตน์ ปิ่นสุวรรณ ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- 2.นางรำพึง ธรรมมา ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- 3.นางวิลาสินี ปิ่นสุวรรณ ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- 4.นางศิริวัลย์ ศรีสะเทียน ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- 5.นางสาวประสพ หาญรบ ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นางกาญจนา ไพราม

วัน เดือน ปีเกิด ๖ กันยายน ๒๕๐๘

สถานที่เกิด บ้านเลขที่ ๓๑๔ หมู่ 8 บ้านหนองบัวระเหว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๙๙ หมู่ ๘ บ้านหนองบัวระเหว ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๒๕๐

ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สพม.๓๐

ประวัติการศึกษา

- ปี ๒๕๒๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จากโรงเรียนบ้านหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- ปี ๒๕๒๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
- ปี ๒๕๒๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จากโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
- ปี ๒๕๒๘ ป.ศ.สูง วิชาเอกภาษาไทย จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- ปี ๒๕๓๐ ค.บ. วิชาเอกภาษาไทย จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- ปี ๒๕๔๖ ศศ.ม. สาขาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติการทำงาน

- ปี ๒๕๒๘ ครู ๒ ระดับ ๒ โรงเรียนครบุรี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา
- ปี ๒๕๓๑ อาจารย์ ๑ ระดับ ๓ โรงเรียนครบุรี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา
- ปี ๒๕๓๓ อาจารย์ ๑ ระดับ ๓ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- ปี ๒๕๓๙ อาจารย์ ๒ ระดับ ๕ โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
- ปี ๒๕๕๑ ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ